

Arrasate/Mondragón

TOKIKO AGENDA 21. 2009-2016

DIAGNOSTIKOA, TOKIKO EKINTZA PLANA ETA JARRAIPEN PLANA

Exekuzio data: 2008 abendua- 2010 urtarrila

Aholkulari taldea: Haizea Ikerketa, S.L.

TOKIKO AGENDA 21EN BERRIKUSPENAREN KOORDINAZIOA UDALETXEAN

Inocencia Galparsoro. Arrasate/Mondragón-eko udaletxeko alkatea.

Rafa Ugarte. Ingurumen Departamentuko udal teknikoa.

Nerea Lazpiur. Ingurumen Departamentuko udal teknikoa eta Tokiko Agenda 21eko koordinatzailea.

UDALEKO AGENDA 21EN BERRIKUSPENERAKO LAGUNTZA TEKNIKOA - AHOLKULARI TALDEA -

HAIZEA IKERKETA S.L.

Maider Etxaide

Onintza Andrés

Ainara Alonso

Junkal Fernández

AURKIBIDEA

SARRERA.....	5
AURREKARIAK	5
AUZOLAN 21 PROIEKTUAREN BAITAN EZARRITAKO EREDUA.....	7
EAEko Tokiko Agenda 21en ezarpen, kudeaketa eta jarraipen eredua.....	7
Auzolan 21 programa: Tokiko Ekintza Planen Berrikuspena	7
METODOLOGIA OROKORRAREN AURKEZPENA	9
PROZESUAREN HASIERA ETA DIAGNOSTIKOAREN ELABORAZIOA.....	10
DEFINIZIOA ETA MARTXAN JARTZEA	10
OINARRIZKO INFORMAZIOA BILTZEA ETA BATERATZEA ETA DIAGNOSTIKOAREN ELABORAZIOA	11
ONDORIOEN ARABERAKO DIAGNOSTIKOA	14
01. Lurraldea eta plangintza	14
02. Mugikortasuna	17
03. Biodibertsitatea eta paisaia	22
04. Ura	24
05. Hondakinak	27
06. Energia.....	30
07. Ingurumen kalitatea	32
08. Arriskuen kudeaketa	34
09. Udal administrazioaren eresketa publikoa eta ingurumen kudeaketa.....	36
10. Komunikazio, sentsibilizazioa eta herritarren parte-hartzea	38
11. Barne koordinazioa eta zeharkakotasuna.....	39
12. Biztanleria	41
13. Garapen ekonomikoa eta lan merkatua	42
14. Ongizatea eta gizarteratzea	45
15. Hezkuntza, euskara, kultura, kirola eta gazteria	48
16. Etxebizitza.....	52
EKINTZA PLANAREN ELABORAZIOA	53
EKINTZEN KARAKTERIZAZIOA	55
IKUSPEGIA.....	56
2009-2016 TOKIKO EKINTZA PLANA	57
HERRITARREN PARTEHARTZEA	85
JARRAIPEN PLANA	86
IRAUNKORTASUN ADIERAZLEEN KALKULUA	86
TOKIKO EKINTZA PLANAREN URTEKO EBALUAZIOA ETA PROGRAMAZIOA	87
PARTEHARTZEA JARRAIPENEAN TXERTATZEA	88
PLANAREN BERRIKUSPENA.....	90
PROZESUAREN HOBETZE AUKERETATIK LORPEN ZEHATZETARA	91

SARRERA

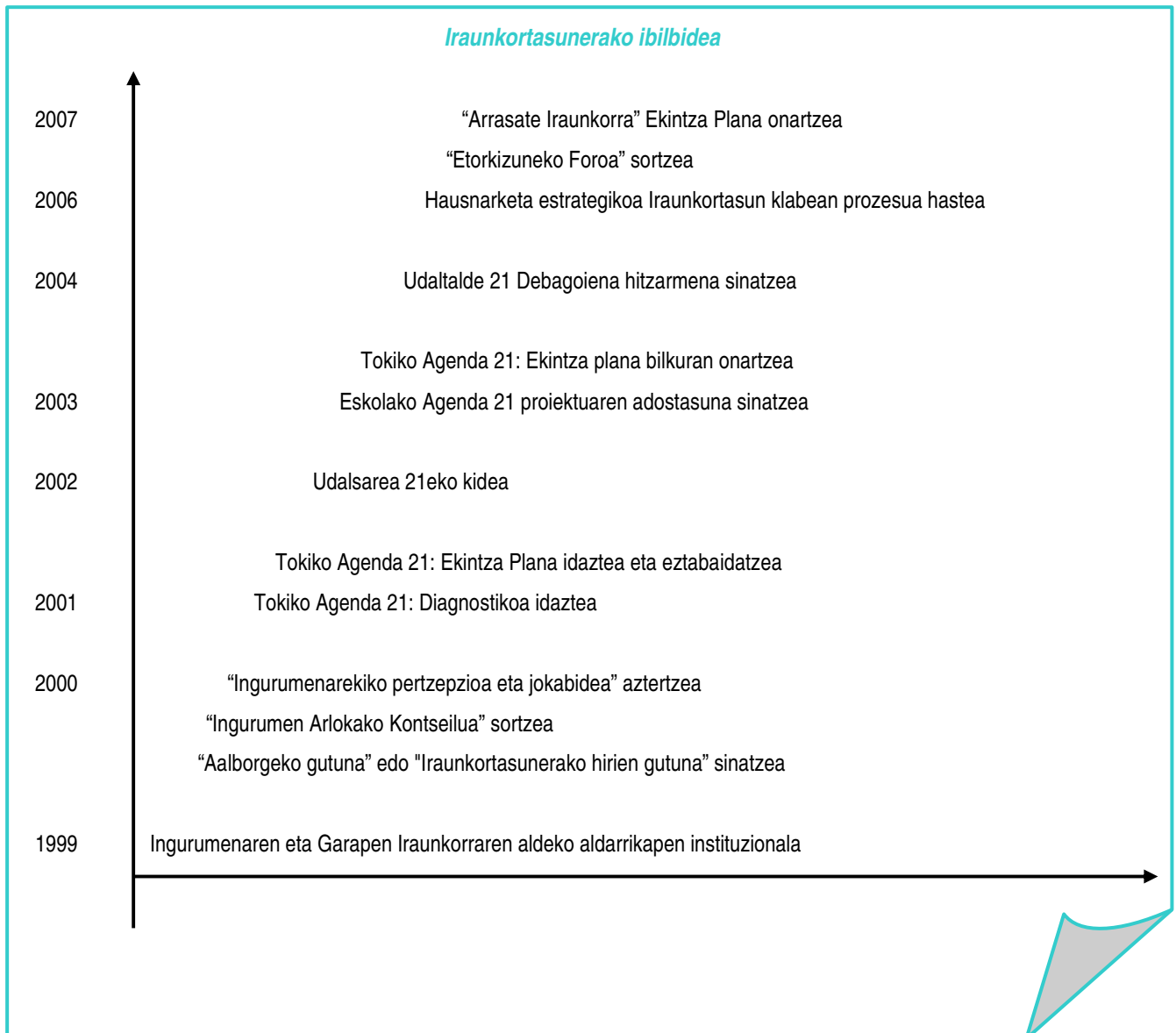
AURREKARIAK

Arrasate/Mondragón-eko udalak **1999**ko abenduan eman zuen bere lehen urratsa garapen iraunkorrerako ibilbidean **“Arrasate Ingurumenaren eta Garapen iraunkorraren alde”** aldarrikapen instituzionalarekin.

2000 urteko martxoan, Europako Hirien Gutuna Garapen Iraunkorraren bila (**Aalborgeko gutuna**) ekimenarekin bat egiten du, eta **Ingurumeneko Arlokako Kontseilua** sortzen da kontsultarako izaera duen kudeaketa eta herritarren parte hartzea ahalbidetzeko organo gisa. Kontseiluaren oinarrizko helburua, udal kudeaketan irizpide iraunkorrak barneratzea eta ingurumeneko udal eskumenak betetzera eta hobetzera zuzendutako herritarren proposamenak bideratzea izango zen. Testuinguru honetan hasten du **2001**ean udalak **Tokiko Agenda 21 ezartzeko** prozesua, **Ingurumen diagnostiko** bat eginez eta **Ekintza Plan** bat idatziz, herritarren parte hartze prozesu batez lagunduta. Tokiko Ekintza Plana **2003**ko maiatzeko bilkuran **onartzen da** 5 urteko exekuzio ikusmugarekin.

2002ko abenduan Arrasate/Mondragón **Udalsarea 21**era atxikitzen da, Iraunkortasunerako Euskal udalerrien Sarea, eta **2004**ko apirilean Udaltalde 21 Debagoiena taldea sortzeko hitzarmena sinatzen du, Antzuola, Aretxabaleta, Bergara, Elgeta, Eskoriatza, Leintz-Gatzaga eta Oñatiko udalekin batera.

2006-2007an, udaletxeak, garapen iraunkorraren prozesuari bultzada berri bat eman nahian, **Arrasate Iraunkorra** izena zuen hausnarketa-eremu berri bat ezartzen du udalerriaren garapen ereduaren inguruan, non udalerriko gizarte-eragile adierazgarrienek hartu zuten parte. Prozesu honetatik jaio zen **“Etorkizuneko Foroa”** deitutako organoa, herritarren parte hartzea bideratzeko sortua.

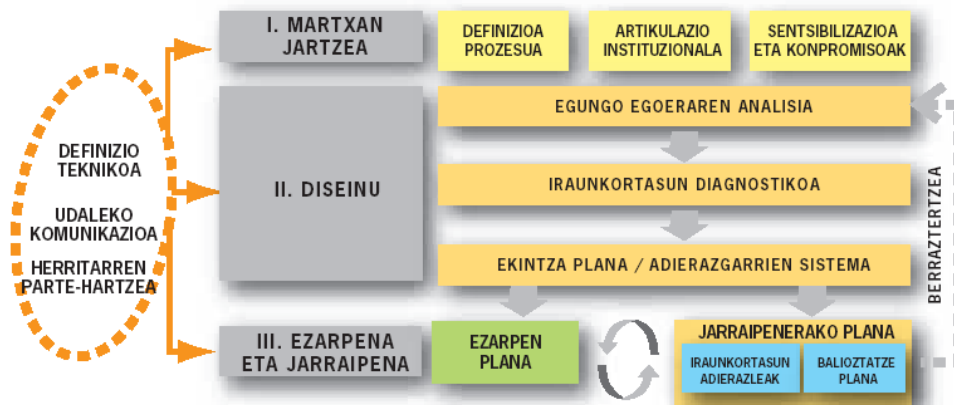
2008, **Tokiko Ekintza Planaren** exekuzioaren seigarren urtea izanik, eta berez, plan hori 5 urterako egina zegoenez (2003-2007) Arrasate/Mondragón-eko udalak plana berrikustea proposatu zuen, **egungo beharrei** erantzun eta **Arrasate Iraunkorra** prozesutik eratorritako **proposamenak** aintzat hartuko zituen Ekintza Plan berri bat egiteko asmoz.

Berrikuspen hau, 2008ko urria eta 2009ko uztaila bitartean egindakoa, Tokiko Ekintza plana 21 eta "Arrasate Iraunkorraren" ekintza planen bat-egitea suposatzen duena, **Tokiko Ekintza Planak Berrikusteko Auzolan 21** proiektuaren **baitan** egin da. Tokiko Agenda 21 prozesuko udalerrri aurreratuenetako batzuen partaidetzarekin antolatutako egitasmo hau ihobek bultzatu eta koordinatu du eta Minuartia Enea eta Ikertalde aholkularitzen laguntzarekin burutu da.

AUZOLAN 21 PROIEKTUAREN BAITAN EZARRITAKO EREDUA

EAEko Tokiko Agenda 21en ezarpen, kudeaketa eta jarraipen eredua

EAEko Tokiko Agenda 21en garapen prozesuak irudian agertzen diren hurrengo faseak hartzen ditu aintzat: **Martxan jartzea**, **Diseinua** (diagnostikoa eta planifikazioa barne), eta **Ezarpenera eta jarraipenera**. Azken hau aurreratu aurkitzen denean Berrikuspena egin daiteke, diagnostikoa eguneratuz eta Plan berri bat eginez.

1go irudia: Tokiko Agenda 21 prozesuaren eskema

Eredu honen ezarpena errazteko, **Udalsarea 21**, Iraunkortasunerako Euskal Udalerrien Sareak, kide diren udalerri guztientzat komunak diren metodologia batzuk zehazten ditu. Era honetan, udalerri ezberdinen lana sarean egitea eta EAEko burutzen diren prozesuen homogeneotasuna bermatzen da.

Udalsarea 21en helburua, udalerrietan TA21en Ekintza Planak modu eraginkorrean ezartzea sustatzea da. Horretarako, laguntza-zerbitzu ezberdinak eskaintzen dizkie udalerriei, horien artean aipatzekoak dira Ekintza Planen urteko ebaluazioa eta programazioa, Tokiko Iraunkortasunaren Adierazleen urteroko kalkulua eta Tokiko Ekintza Planen Berrikuspenari buruzko Auzolan 21, non Arrasate/Mondragón-eko TA21ren berrikuspena kokatzen den.

Auzolan 21 programa: Tokiko Ekintza Planen Berrikuspena

Udalsarea 21ek eskaintzen duen zerbitzu berrienetakoa da **Auzolan 21** eta Tokiko Agenda 21 prozesuetan aurreratu dabilzan udalerriei dago zuzenduta, bere xedea prozesu horrekin lotutako zenbait arlotan edo ekintza eremu jakinetan laguntza berezia ematea baita.

Zehazki, EAEko 2008ko tokiko iraunkortasunaren txostenak nabarmendutako hutsune bat betetzeko sortu zen **Auzolan 21: Ekintza planen berrikuspena**; alegia, Tokiko ekintza planak berrikusteko erreferentziatzeko metodologia osatzeko, prozesuaren kalitatea aintzat hartze aldera.

Helburu nagusia honako hau da: Euskadiko udalerrien Tokiko Agenda 21eko ekintza planak berrikusteko metodologia bateratua prestatzea eta koordinatzea. Metodologia hori koherentea izango da EAEko Tokiko Agenda 21eko kudeaketa ereduarekiko, eta prozesuaren amaieran gidaliburu bat egingo dute, argitara emateko.

Helburu orokorrak honakoak dira:

- Udalsarea 21 sare osorako **metodologia bateratua** prestatzea, EAEko Tokiko Agenda 21en kudeaketa eredia barne hartuko eta osatuko duena.
- **Ekintza planak martxan jartzeko eta diseinatzeko garaian hautemandako trabak** gainditzeko aukera emango duen metodologia lantzea.
- Planak berrikusteko diseinaturiko metodologiak EAEko ekintza planek **gero eta kalitate handiagoa** izan dezaten laguntzea.

Udalerri parte-hartzaileek **helburu espezifikoak** izango dituzte:

- **Udalerrien eskaerei eta beharrei egokitutako Ekintza Plana** osatzea.
- Planak aintzat hartu beharko ditu **udalerriko** ingurumen, gizarte eta ekonomia egoeraren **bilakaera**, **iraunkortasuna kudeatzeko legeriaren eta metodologiaren bilakaera**, eta Planak hasiera batean aurreikusi gabeko **ekintza eremu berriak** (klima aldaketari aurre egitea, kontsumo iraunkorra, etab.).
- Hausnarketa estrategiko baten, helburuen eta zedarrien ondorio diren ekintza planak osatzea, **udal arduradun guztientzako argibide sendoak eskaintzearen**.
- **Udalaz gairik baliabide ekonomikoak lortzera** bideratutako planak osatzea, inbertsio berreskuragarriak egin ahal izateko.
- Egungoen **iraunaldia** (lauzpabost urte) baino luzeagoa izango duten planak sustatzea; hots, zortzi bat urteko indarraldia izango dutenak. Hala, benetako epeei doitutako plangintza tresna eskaini nahi da, egiten zailak diren asmoak betetzeko.

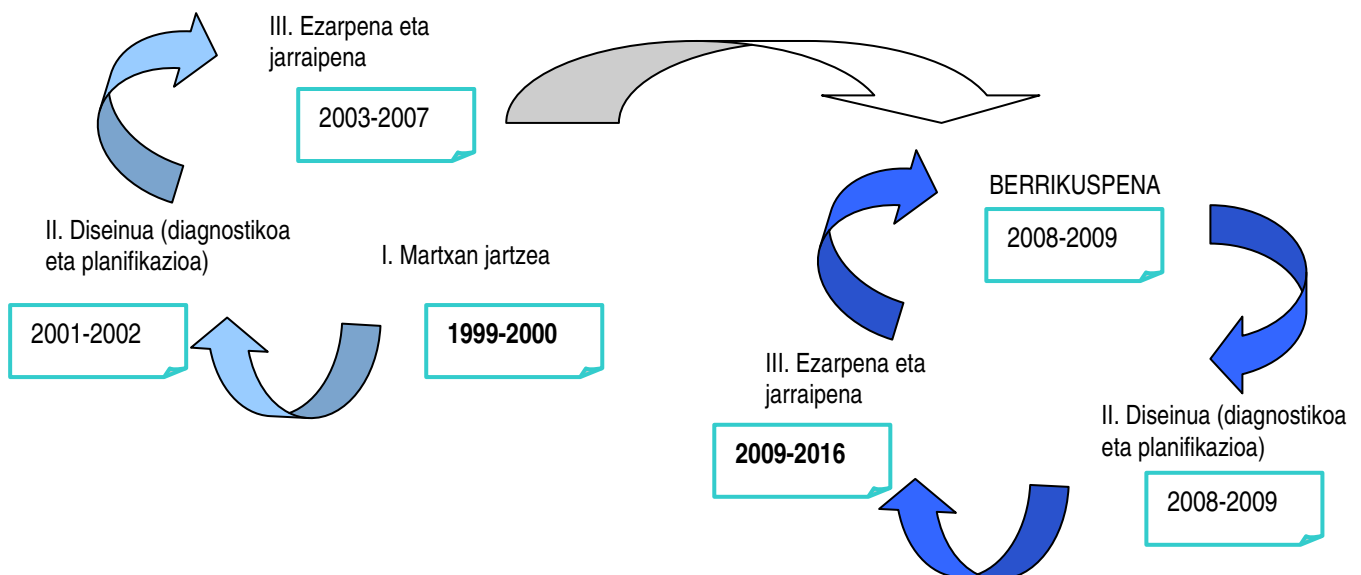
Ekintza planak berrikusteko Auzolan 21en honako **udalerriek** parte hartu dute: **Alonsotegi, Areatza, Azpeitia, Arrasate/Mondragón, Maruri-Jatabe, Tolosa eta Zarautz**. Auzolan 21en parte hatu izanagatik honako emaitzak lortu dituzte udalerriek:

- Tokiko ekintza planak berrikusteko diseinaturiko **Irizpide metodologikoen** arabera landu dituzte prozesuak.
- **Egutegi bateratu** baten arabera gauzatu dituzte prozesuak. Era berean, **antolaturiko sei tailerrak** baliagarriak izan dira ezagutza partekatzeko, ingurune metodologiko berriaren araberrako prozesuan aurrerapausoak emateko eta bakoitzaren prozesua zer egoeratan den neurtzeko, baita irizpide metodologikoak zenbateraino betetzen ari diren ikusteko ere.
- Metodologia **hobetzen** lagundu dute, eta Udalsarea 21 osatzen duten gainerako udalerrietara **zabaltzen**.

METODOLOGIA OROKORRAREN AURKEZPENA

Tokiko Ekintza Planen Berrikuspen proiektuko **metodologia**, “**EAEko udalerrietan Iraunkortasunerako Tokiko Ekintza planen Berrikuspenerako gidalerro metodologikoetan**” oinarritu da. Gidalerro hauek Udalsarea 21eko AUZOLAN 21 programako laguntza teknikoak diseinatu ditu, lhoberen zuzendaritzapean, eta kudeatutako 7 udalerrietan (Alonsotegi, Areatza, Arrasate/Mondragón, Azpeitia, Jatabe, Tolosa eta Zarautz), lanak egiteko kontratatutako laguntza tekniko ezberdinekin koordinazioan. Aipatutako metodologia hori aurreko atalean aurkeztu da.

Tokiko Agenda 21eko prozesuak 3 zatitan garatzen dira: “Martxan jartzea”, “Diseinua” eta “Ezarpena eta jarraipena”. Azken fasea egoera aurreratuan dagoenean berrikuspena egiten da diagnostikoa eguneratuz eta plan berri bat elaboratuz.

2 irudia: Tokiko Agenda 21eko prozesuen garapena Arrasate/Mondragón-erako

Ekintza Planaren berrikuspen prozesua hurrengo **lan faseetan** egituratu da:

Ekintza Planaren Berrikuspen Prozesuaren Faseak

0. DEFINIZIOA ETA MARTXAN JARTZEA

1. OINARRIZKO INFORMAZIOA BILTZEA ETA INTEGRATZEA

2. LABURTUTAKO DIAGNOSTIKOA

3. PLANAREN FORMULAZIO ESTRATEGIKOA

4. EKINTZEN KARAKTERIZAZIOA

5. KUDEAKETA ETA JARRAIPENERAKO TRESNAK ETA PLANAREN ONARPENA

PROZESUAREN HASIERA ETA DIAGNOSTIKOAREN ELABORAZIOA

DEFINIZIOA ETA MARTXAN JARTZEA

Tokiko Ekintza Plana, plan bat formulatzea bilatzen duen hasierako proposamen batean oinarrituz taxutu da:

- **Bateratua**, ingurumen izaera duten ekintzez gain izaera ekonomiko eta sozialeko ekintzak ere aintzat hartzen dituena.
- **Tokiko errealitateari** eta bere **kudeaketa beharrei** egokitua.
- Aurreko Tokiko Ekintza Planean aintzat hartu ez ziren **eremu tematiko berriei** egokitua.
- **Helburuak eta ekintzak egokitzea** iraunkortasunari lotutako alderdi **tekniko, ekonomiko, sozial eta legezkoen eboluzioari**.
- **Zeharkakoa**, barne koordinazioko mekanismoa egituratuz eta dinamizatuz.
- **Parte-hartzailea**, herritarren parte-hartzea egituratuz eta dinamizatuz.
- **Komunikatzailea eta eskuragarria** herritarrentzako.
- **Baliabide ekonomikoak eskuratzera** bideratua.
- Egun dagoen **behin behineko indarraldia** zabalagoarekin (4-5- urte), **8 urtekoa**.
- **Beste plan eta udal estrategiak** MUGI 21 v.3.1.¹ ekimenarekin modu egokian bateratzeko markoa izatea.

Ekintza Plan berria elaboratzeko ezinbestekoa izan da **zerikusia zuten eragile tekniko eta politiko** guztien **esku-hartzea**. Guztiek **banakako laguntza** izan dute, bai **urrunekoa** bai **presentziazkoa**, **diagnostikoaren** elaborazio fasean nahiz ekintzen **planifikazioan**.

¹ MUGI 21 aplikazio informatiko bat da, Udalsarea 21 osatzen duten udalerriei Tokiko Agenda 21eko prozesuak kudeatzen eta horien jarraipena egiten laguntzen diena. MUGI 21 2002an diseinatu zenez geroztik, aplikazioan hobetu beharreko alderdiak identifikatu dira, eta horiek guztiak sartuta daude MUGI 21 3.1. bertsio aurreratuagoan.

Eragile teknikoak

Pertsonala saila

José María Eraña. Arduradun teknikoa

José Mari Balanzategi. Administraria

Juan Carlos Marcos. Laneko Arriskuen Prebentzio teknikaria

Ramón Fdez. de Jauregi. Administrazio Orokorreko teknikaria

Ogasuna eta kontuak saila

Jose Luis Etxeberria. Udaltzaingoko burua

Udaltzaingoa

Gizarte ongizate saila

Iñigo Garitano. Arduradun teknikoa

Maite Aizpiri. Prebentzio/gizarteratzeko teknikaria

Aukera berdintasun saila

Maite Barreña. Arduradun teknikoa

Gazteria saila

Blanca Jauregi. Arduradun teknikoa

Kultura saila

Jon Garai. Arduradun teknikoa

Euskara saila

Jose Felix Diaz de Tuesta. Arduradun teknikoa

Hezkuntza saila

Juan Antonio Barberan. Arduradun teknikoa

Enplegua eta Garapen ekonomiko saila

Marga Garmendia. Arduradun teknikoa

Hirigintza saila

Juan Antonio Urdangarin. Arduradun teknikoa

Manolo Añibarro. Arkitekto teknikoa

Obra, Zerbitzu, Mantentze eta Auzoak saila

Alberto Loiti. Mantentze saileko arduradun teknikoa

Amaia Arana. Zerbitzueta arduradun teknikoa

Izaro Agirre. Obra saileko arduradun teknikoa

Iñaki Agirre. Argiteriaren eta sare elektrikoen arduradun teknikoa

Ingurumen saila

Rafa Ugarte. Arduradun teknikoa

Peio Garai. Landa Inguruneke teknikaria

Nerea Lazpiur. Tokiko Agenda 21eko teknikaria

Kandi Fernández. Udalako Ingurumen Eskolako zuzendaria

AUKEA

Gerentzia

Deba Garaiko mankomunitatea. Hondakinak

Marta Garmendia

Deba Garaiko mankomunitatea. Turismoa

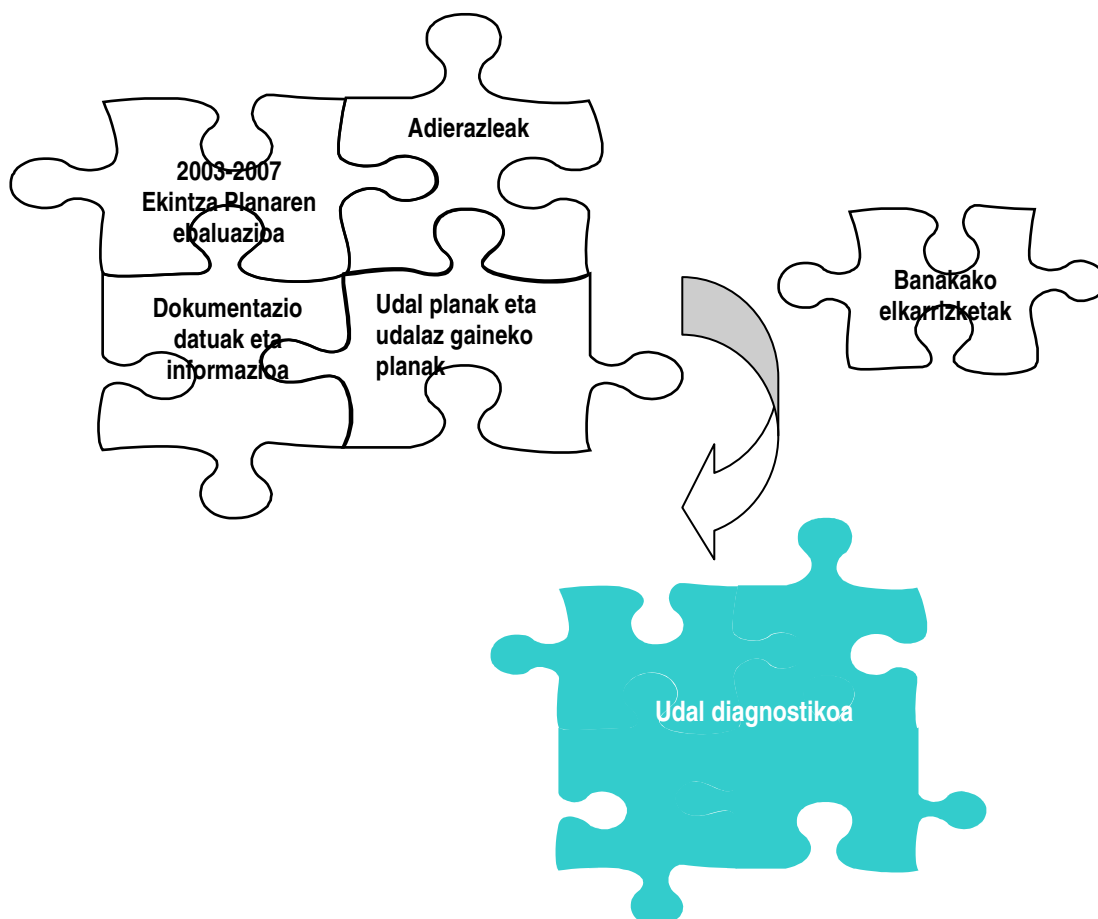
Ana Eriz

Suradesa

ONARRIZKO INFORMAZIOA BILTZEA ETA BATERATZEA ETA DIAGNOSTIKOAREN ELABORAZIOA

Ekintza Planaren diseinuak udalerriaren diagnostikoa du oinarri. **Diagnostiko** horri esker **ahulezi, indar eta aukera nagusiak** identifikatu izan dira, eta ondorioz, etorkizuneko **beharrak**. (Ikus "Ondorioen arabeko diagnostikoa" atala).

Horretarako 2008ko azaroa eta 2009ko otsaila bitartean **2003-2007ko Tokiko Ekintza Planaren ebaluazioaren emaitzak** bildu eta aztertu ziren. Honez gain ondokok bildu ziren: **Tokiko Agenda 21en adierazleen** eta **Udalmap** iraunkortasuneko udal adierazleen emaitzak, **datuak eta txostenetako informazioa**, oinarrizkoa zein osagarria, eta udalerrian **indarrean zeuden planak**. Bestalde, **udal eragile teknikoei** eta **beste erakundeetako eragileei banakako elkarrizketak** egin zitzaizkien.

Diagnostikoaren abiapuntuko informazioa "II Eranskina. Diagnostikoaren fitxa deskriptiboak" eranskinean atxikitako 16 fitxetan egituratu da. **16 fitxa horiek Tokiko Agenda 21en kudeaketarako den MUGI 21 tresna informatikoaren 25 eremu tematikoak bateratzen dituzte.** Dokumentu honetan bertatik ateratako **ondorioak** jasotzen dira.

Bildutako eta aztertutako informazio kuantitatibo eta kualitatiboaz gain, Diagnostikoaren fitxa deskriptibo bakoitzak **aintzat hartzen** ditu:

- **Aalborgeko konpromisoak.**
- Lagungarriak diren grafikoak, irudiak eta taulak.
- **2003-2007ko Tokiko Ekintza Planarekiko lotura:**
 - Lerroak eta programak.
 - Garatzear eta indarrean dauden ekintza esanguratsuak.
- **Erlazionatutako planak eta araudia**, udal mailakoak nahiz udalaz gaindikoak.
- **Lehentasunezko jarduera-eremuak**, udal nahiz udalaz gaindiko eskumenekoak.

- **Azpi-eremu tematiko** bakoitzaren **balorazio teknika**.

ONDORIOEN ARABERAKO DIAGNOSTIKOA

01. Lurraldea eta plangintza

Eragin positiboak:

- Komunikazioetarako eta jardueretarako ardatz potentzial garrantzitsua da EAEn erdigunean estrategikoki kokatuta dagoelako.
- Hirigunea oso trinkoa da, urbanismo trinkoa baitu.
- Indarreko HAPN onartu ondoren ez dira eraiki etxebizitza dentsitate txikiko zonak, Garagartzako nukleoa izan ezik.
- Hiri hazkunderako zero perspektiba.
- Udala eta Bedoña auzoetan (hirigunetik urrundenak) zero hazkundera.
- Ekipamendu publikoen garapen garrantzitsua azken urteotan.
- Bere garaian degradatuta kontsideratzen ziren gunek gaur egun berriro urbanizatzeko eta eraberritzeko obren burutze prozesuetan daude (auzo garaiak: Erguin, Agerre-Santa Teresa, Santa Marina- Hondarribia).
- Lurzoru abandonatuak lehengoratu dira hirigintza operazioen bitartez.
- 87 baratze ekologiko egokitu dira Garagartza auzoan.
- Hiriko berdeguneen indize altua (2006an, 16,14 m²/pertsonako).
- Ez da tratamendu fitosanitariorik egiten.
- Mendiko ibilbide homologatu eta balizatuak daude (GR 123, GR 121, PR-Gi 96, PR-Gi 91, y PR-Gi 196).
- Bost ibilbide berde sailkatu dira, horietako bi mendiko ibilbide homologatu eta balizatuekin bat datozenak (1 GR eta 3 PR).
- 2008an egin da Udalerriko Landa Bideen Sareko bideen inbentarioaren zirriborroa eta zirriborro horretan oinarrituta egingo da ibilbide berdeen sarea.
- Ez motordunen zirkulaziorako 3 ibilbideren zati batzuk egokitu dira, oinezkoek eta txirrindulariek erabiltzeko (trenbide zaharreko ibilbidea, , Monterron-Erguin zumardia eta haran-hondoko bidegorria).
- 2008an 200 etxebizitzak zuten eraginkortasun energetikoko ziurtagiria (CADEM).
- Eraikuntzen zergaren gaineko hobariak eta dirulaguntzak eman zaizkie eguzki energia atzitzeko sistemak jarri dituztenei.

Eragin negatiboak:

- Lurzoruaren erabilera nahasketa baxua hirigunean, bizitegitarako erabileraren pisu handiarekin.
- Nekazaritza eta Basoak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Planeko "Nekazaritza, abeltzaintza eta landazabala" kategoriako lurzoruen proportzio txikia eta, batik bat, "balio estrategiko handiko" lurzoruen oso ordezkartza txikia.
- Ez dago loturarik hiriko berdeguneen eta espazio ez-urbanizatuaren eta bidezidor sarearen artean.
- Ongarrien erabilera noizbehinkakoa da.
- Auzoetako merkataritza jarduerak behera egin du.
- Udalaren arabera, Gasteizen merkataritza eragina eta gastu ihesa handitu egingo dira AP1 irekitzen denean.
- Espazioa falta da udaletxeko Gizarte Ongizateko Zerbitzuen Sailean.
- Soluziorik ez gaur egun hiri inguruko baratzeak okupatuta dituzten Erguingo lurretarako (aurreikusitako dentsitate txikiko garapenak ez ditu betetzen Lurzoruaren Legeak xedatutako irizpide iraunkorrak).
- Zalduspen izan ezik, egungo urbanismo joera berrietatik urrundutako hirigintza eragiketarako, "erabilerak nahasten dituen hiri trinkorantz" zuzendutakoak.
- Zehaztu gabe daude Monterron, GELMA, Erlojua eta Ikastunen eraikinen erabilerak.
- Lezetxikiren garrantzia eta berezitasuna ez dira behar bezala aitortzen, gainerako ondare arkitektoniko eta kulturala ondo babestuta dagoen arren.

Aukerak:

- Udalbatza barne izaerako hazkundearen alde dago etxebizitzak birgaitzeko eta lurzoru abandonatuak lehengoratzeko ekimenen bitartez.
- Azken urteetan, hiri-guneen eraberritze jardueren garapen maila garrantzitsua izan da.
- Bidegorri sarea egiteak aukera emango du hiriko berdeguneak, espazio ez-urbanizatuak eta bidezidor sarea elkarren artean hobeto lotzeko.
- Kooperatibismoari lotutako potentzial turistikoa gehiago ustiatzeko aukera.
- 2008an onartu da Eguzki Energia Atzitzeko Sistemak Instalatzeko Ordenantza Erregulatzaila.
- 2007an onartu ziren Lorezaintzako Irizpide Orokorrak.
- 2007an onartu ziren Loreak Landatzeko Irizpideak.

Premiak:

- “Erabilerak nahasten dituen hiri trinkorantz” zuzendutakoa utzi eta egungo hirigintzaren joera berrirantz joatea.
- Hiriguneen birgaitze proiektuekin jarraitzea.
- Barne izaerako hazkundearen aldeko politikarekin jarraitzea, etxebizitzak birgaitzeko eta lurzoru abandonatuak lehengoratzeko ekimenen bitartez.
- Nekazaritza eta Basoak Antolatzeke Lurraldearen Arloko Planeko “Nekazaritza, abeltzaintza eta landazabala” kategoriako lurzoruak eta, batik bat, “balio estrategiko handiko lurzoruak babestea”.
- Ibilbide berdeen sarea sortzea.
- Hiriko berdeguneak, espazio ez-urbanizatuak eta bidezidor sarea lotzea.
- Urbanizazio berriei eragiten dien lorezaintzako irizpide orokor berriak onartzea.
- Tradizioz baserri ingurunea apaindu izan duten landareak udal lorategietan erabiltzeko aukera aztertzea.
- Auzoetako merkataritza jarduera sustatzea.
- AP1 irekitzen denean Gasteizetik izango duen merkataritza eragina eta sortuko duen gastu ihesa saihesteko alternatibak eztabaidatzea.
- Gaur egun hiri inguruko baratzeek okupatuta dituzten Erguingo lurrei soluzioa ematea (aurreikusitako dentsitate txikiko garapenak ez ditu betetzen Lurzoruaren Legeak xedatutako irizpide iraunkorrak).
- Udaletxetik kanpo Gizarte Ongizateko Zerbitzuak hartuko dituen espazioa egokitzea.
- Monterron, Gelma, Reloj eta Aprendices eraikinen erabilera definitu.
- Lezetxikiko kobei balioa ematea.
- Kooperatibismoari lotutako potentzial turistikoa ustiatzea.

02. Mugikortasuna

Eragin positiboak:

ESKARIAREN EZAUGARRIAK

- Lan pilaketa handia (2003an % 74).
- Metropoliko eta eskualdeko dinamiketan integratutako herria da, AP1 Gasteiz - Eibar errepidearen (2009an irekitzea aurreikusten da) eta Abiadura Handiko Trenaren (AHT) Gasteiz - Elorrio ardatzaren bitartez.

GARRAIO PUBLIKOA

- Herri arteko garraio publikoa nabarmen hobetu da maiztasunari eta linea kopuruari dagokionez eskualdeko gainerako herriekiko, Donostiarekiko eta Gasteizetikiko konexioetan Lurraldebus zerbitzua martxan jarri aurreko funtzionamenduarekin alderatuta.
- 2009an martxan jarriko da herrietako festetarako autobus zerbitzua.
- Garagartza eta Gesalibar landa auzoetarako taxi-bus zerbitzua.
- Mendealdeko Saihesbidea egikarituko da (obratan dago) erdialdea eta Garagartza artean aste egunetan sortzen den langileen trafikoagatiko saturazioa arintzeko.
- Udalaren arabera, garraio publiko eskaintzari buruzko informazio egokia (mugarriak, euskarri digitaleko eta paperezko triptikoak eta kutxatxoak herri arteko garraioaren markesinetan).
- 2008an, Arrasate/Mondragón-eko biztanleen % 72ak garraio publikoa erabiltzeko prest zegoela adierazi zuen. Hala ere, EAEko proportzioa baino 12 puntu baxuagoa da.

OINEZKOENTZAKO ETA BIZIKLETENTZAKO SAREAK

- Gauzatutako barruko bide sarea hierarkizatzea.
- Garibai kaleko 200 metroko zatia egokitzea garraio publikoari lehentasuna emateko.
- Oinezkoen bide sarea, zati gehienetan zirkulazioari debekatutakoa.
- Ez-motordunei alderdi bikoitzean (oinezkoak eta bizikletak) zirkulatzeke aukera ematen dien bidegorri sarea garatzea 3 ardatzetan.

IRISGARritasuna

- 2007 onartu zen bigarren Irisgarritasun Plana, udal aurrekontuetan jasota geratu zena.
- Irisgarritasun bertikalari dagokionez, egikaritzean atzerapenak izan diren arren:
 - 2008ko amaieratik martxan dago Bizkaia Etorbidetik oinezko etorbidera iristeko aukera ematen duen igogailu publikoa, Gorostiza auzoarekin (Malbinak) lotzen duena.
 - 2009an hasi dira bigarren igogailua jartzeko lanak. Igogailua Ferixalekutik Jose Luis Iñarra kalearen punturik gorenera iritsiko da bi zatitan.
 - Obenerreka eta Hondarribia kaleek bat egiten duten tokitik abiatu eta Makatzenaraino igotzen diren eskailerak saihesteko igogailua jartzeko lanak atzeratu egin dira.

BIDE-HEZKUNTZA

- Erabat bide-hezkuntzari arduraturiko udaltzaingoko agentea.

Eragin negatiboak:

MOTORIZAZIOA ETA IBILGAILUAREN ERABILERA

- Motorizazio indize altua (1997tik 2003ra bitartean % 2,2ko hazkundea urteko, biztanle kopuruak behera egin duen arren).
- Ibilgailu pribatuaren erabilera handia barne desplazamenduetarako (2001ean, desplazamenduen % 56 ibilgailu pribatuan, % 40 oinez eta % 6 garraio publikoan).
- Batik bat Debagoienako inguruko herrietatik, Gasteiztik eta Durangaldetik erakarritako mugikortasunaren pisu handia, gehien bat ibilgailu pribatuaren erabileran oinarritutakoa.

GARRAIO PUBLIKOA

- Atzerapen handiak Debagoienako tranbiaren proiektuan (2005ean abiarazitako proiektua).
- Herri arteko garraio publikoaren bidezko konexio kaskarra Durangaldea - Bilbo eta Arrasate/Mondragón-en artean.
- Foru Aldundiek eta konpainia operatzaileek ez dute hartzen dagokien neurriko inplikaziorik herri arteko garraioaren ordutegiak diseinatu, prestatu eta hedatzeko orduan eta udalaren esku uzten dute erantzukizun guztia.
- Garagartza eremuko Laneko Mugikortasun Plana geldirik dago.
- Arrasateko Goi Mailako Eskola Politeknikoko ikasleentzako aste egunetako bi garraio lineak (Azpeititik eta Bilbotik) unibertsitatearen kontura.
- Hiriko garraio zerbitzuaren maiztasun txikia (orduro) eta zenbait zatitan (ospitaleak) erabiltzaile kopuru txikia.
- Bedoña eta Udala landa auzoen eta erdialdearen arteko konexioa masa kritikoaren mende dago.
- Hiri ingurune azalera handien (Eroski izan ezik) eta erdialdearen artean hiriko garraioaren bidezko konexio txarra.
- Taxi zerbitzuaren erabilgarritasun txikia arrasatearren premiak gogobetetzeko, ia beti enpresentzako lan egiten dutelako.

OINEZKOENTZAKO ETA BIZIKLETENTZAKO SAREAK

- Puntu beltza dago San Andres kalearen eta Intxausti kalearen arteko bidegurutze parean, trenbide ohiaren ibilbideko bidegorrian, batik bat txirrindularientzat.
- Oinezko/ziklatu (motor gabeak) bideak ez dute sare bat osatzen.

ERREPIDEAK

- Erdialdearen eraketa oztopoa da hiriko garraio publikoari (autobus erreia...) edo bizikletari lehentasuna ematen dioten jarduketak egiteko.
- Eskualdea lotzen duen GI-627 errepidea eta barneko bide sarearen zati bat hondatuta daude AP1eko lanengatik eta martxan dauden hirigintzako eragiketengatik.

Eragin negatiboak:

APARKALEKUAK

- Aparkalekuen gabezia handia (2001ean % 180 arterainokoa kasuren batean) udalerriko leku gehienetan. Zenbait zonatan egoera larritu egin da aparkalekuak desagerrarazi edo baliogabetu dituzten hirigintzako lanengatik. Horren ondorioz:
 - Udalerriko kale gehienetan legez kanpoko aparkalekuak.
 - Erdialdean problematika oso berezia lanegunetako puntako orduetan eta ostiral eta larunbat gauetan.
- Biteriko eta Bizkaia Etorbideko aparkalekuen erabilera txikia.
- Laubideko aparkalekua itxita.

MERKANTZIAK

- Hainbat establezimenduren zamañek arrasatearren kexak eragin dituzte.
- Markuleteko kamioientzako aparkalekua ez dago zainduta eta, horregatik, gutxi erabiltzen da.

HERRITARREN IRITZIA

- Herriko Mugikortasun Planaren inkestan (2005), gehienek problematikotzat jotzen dituzte gehiegizko trafikoa (% 37), aparkaleku falta (% 22) eta garraio publikoaren akats operatiboak (% 16).
- Bide hezkuntzako kanpainak eta eskolaume, erretiratu eta haurdunei zuzendutako mugikortasuneko jardun onen sustapenak egiten diren arren, ez dira aldaketa handiak antzematen eguneroko ohituretan.

Aukerak:

METROPOLIKO EDO ESKUALDEKO DINAMIKAK

- Musakola auzoko Arruenarako aurreikusita dagoen Debagoienako Geltoki Intermodala (hasierako diseinua idatzia): errepide eta tranbia bidezko garraio publikoaren, oinezkoen eta ziklisten arteko lotura.
- Ipiñarri inguruan (Bergaran) kamioientzako aparkaleku zerbitzugunea sortzeko asmoa du Foru Aldundiak.

MARTXAN JARRITAKO PLAN EDO EKINTZAK ETA ONARTUTAKO ARAUDIAK

- Debagoienako Eskualde barruko Mugikortasun Plana (azken txostena 2005eko proposamenekin).
- Arrasateko Irisgarritasun Plana (2007).
- Mondragon Unibertsitatearen Ikasleentzako Mugikortasun Plana, 2007an egindakoa. Bi garraio linea jarri dira Oñati eta Eskoriatzako Fakultateetako eta Arrasateko Goi Mailako Eskola Politeknikoko ikasleentzat.
- Garagartza eremuko Fagor Ederlan eta Fagor Garagartza lantokien Laneko Mugikortasun Plana → azterlana eta ekintza plana 2007an egin ziren.

Aukerak:

MARTXAN JARRITAKO PLAN EDO EKINTZAK ETA ONARTUTAKO ARAUDIAK

- 2002an onartu zen Herri barruko Bide Publikoetako Erabileren, Trafikoaren, Zirkulazioaren eta Segurtasunaren eta Trafiko, Ibilgailu Motordunen Zirkulazio eta Bide Segurtasun gaietan Udalaren Zehatzeko Ahala erabiltzeko Prozeduraren Ordenantza Erregulatzailea.
- Lehenetasuneko esku-hartze gisa identifikatu da trafikoa kanpoalderantz desbideratzea eta erdialdea arintzea (seinale bertikalak eta horizontalak zuzendu, erdialdea oinezkoentzako moldatu eta eskualdeko errepideekin lotzeko bideak egokitu).
- Bide hezkuntzako kanpainak eta mugikortasuneko jardun onen sustapena ikastetxe guztietako ikasleei, 4 zahar etxeei eta haurdunei zuzenduta.

Premiak:

- Garraio ez-motordunaren erabilera indartzea.
- Debagoienako tranbiaren proiektuaren jarraipena egitea -udalaz gaingiko irismena-.
- Musakola auzoko Arruenarako aurreikusita dagoen Debagoienako Geltoki Intermodala (hasierako diseinua idatzia) -udalaz gaingiko irismena-.
- Durangaldea - Bilbo eta Arrasate/Mondragón-en arteko konexioa hobetzea herri arteko garraio publikoaren bitartez -udalaz gaingiko irismena-.
- Foru Aldundiek eta konpainia operatzaileek dagokien neurriko inplikazioa har dezaten lortzea herri arteko garraioaren ordutegiak diseinatu, prestatu eta hedatzeko orduan, udalaren esku utzi gabe erantzukizun guztia. -udalaz gaingiko irismena-.
- AP-1eko lanengatik eta martxan dauden hirigintzako eragiketengatik hondatuta dauden eskualdea lotzeko GI-627 errepidea eta herri barruko bide sarearen zati bat hobetzea. -udalaz gaingiko irismena-.
- Trafikoa kanpoalderantz desbideratzea eta erdialdea arintzea (seinale bertikalak eta horizontalak zuzendu, erdialdea oinezkoentzako moldatu eta eskualdeko errepideekin lotzeko bideak egokitu).
- Mugikortasuna sortzen duten zentro handiekin elkarlanean aritzea laneko garraio gisa ibilgailu pribatua gutxiago erabiltzeko.
 - Erdialdea industrialdeekin lotuko duen linea jakin bat sortzea.
 - Garagartza zonako proiektuari bultzada berria ematea.
 - Mondragon Unibertsitateko ikasleei zuzendutako garraio lineatako gabeziei eta zailtasunei aurre egiteko, haien premietara egokitzen den garraio publikoko zerbitzua bultzatzea.
- Herri barruko garraio publikoaren bitartez erdialdea eta aldirietako azalera handiak lotzeko aukera aztertzea.
- Herri barruko garraio publikoaren zerbitzua hobetzea (maiztasunak, irismena, LurraldeBusen "txartel bakarrean" sartzea...) eta bere erabilera sustatzea.
- Bakarrik bizi diren edo lekualdatzeko aukerarik ez duten pertsonen taxi arrunteko bidaiak ordaintzea.

Premiak:

- Taxi zerbitzua handitzea arrasatearren premiak asetzeko, orain ia enpresentzat bakarrik lan egiten dutelako.
- Bizikletaren erabilera indartzea.
- "Autoa partekatu" proiektua berrabiatu.
- Bizikletaren erabilera indartzea.
- Bidegorriak garatzen eta prestatzen jarraitzea.
- San Andres kalearen eta Intxausti kalearen arteko bidegurutze parean trenbide ohiaren ibilbideko bidegorrian dagoen puntu beltza zuzentzea, batik bat txirrindularientzat.
- Herri barruko bide-sare ez motorizatuak elkarrekin eta hiriarteko bideekin (Vitoria-Gasteizko eraztun berdea) lotu.
- Aparkatzeko arazoei soluzioa ematea mugikortasun iraunkorreko irizpideak errespetatuz.
- Biteriko eta Bizkaia Etorbideko aparkalekuaren erabilera sustatzea.
- Laubideko aparkalekuaren erabilera posibleak aztertzea.
- 2007ko Irisgarritasun Plana garatzen jarraitzea.
- Obenerreka eta Hondarribia kaleek bat egiten duten tokitik abiatuz Makatzenarainoko eskailerak saihesten dituen igogailua jartzea.
- Merkantzien kudeaketaren kontrola hobetzea eta ordutegiarekin, zaratekin eta aparkalekuekin zerikusia duten alderdiak hobetzea.
- Markuleteko kamioi aparkalekuko arazoak hobetzea, zaindutakoa ez delako gutxi erabiltzen baita.
- Gipuzkoako Foru Aldundiak sustatutako Ipiñarri zonako kamioien aparkaleku zerbitzuaren jarraipena egitea.
- Herri barruko Mugikortasun Planaren inkestaren arabera (2005), gehiengoaren iritzia da Arrasate/Mondragón-en auto ilararik gabe mugitzeko helbururantz zuzendu behar direla jarduketak (% 40). Bigarren mailan geratu dira gainazaleko aparkaleku eskaintza handitzea (% 15) eta autoaren garraio alternatiboak bultzatzea (% 13).
- Bide hezkuntzako kanpainak indartuz eta eskolaumeei, erretiratuei eta haurdunei zuzendutako mugikortasuneko jardun egokiak bultzatuz ohitura aldaketa sustatzea.

03. Biodibertsitatea eta paisaia

Eragin positiboak:

- Udalatx, ekologia eta paisaia intereseko zonak (Natura Intereseko Gunea LAAetan).
- Monterron parkeko sekuoia, Zuhaitz Berezi izendatua (EAEko Naturgune Sareko irudia).
- Espezie Mehatxatuen Euskal Katalogoan jasota dauden landare espezieak identifikatu dira Udalatxen: abaritza - *Quercus coccifera*- (interes berezikoa); aster alpetarra -*Aster alpinus*- (arraroa) eta *Jasione crispera* (arraroa).
- Espezie Mehatxatuen Euskal Katalogoan jasota dagoen eta Interes Komunitariokotzat deklaraturik dagoen bertako karramarroaren presentzia errekaren batean.
- Hirigintza plangintza udalerriko balio naturaletara eta paisaia balioetara egokitzea (9 erabilera zonatan antolatutako landa lurra), ingurumen intereseko zonak identifikatuz.
- 2006-2007 aldian herriko parke eta lorategietatik espezie inbaditzaileak desagerraraztea.
- Ez dago hirigintza hazkundearen ondoriozko ingurumen arriskurik.
- Ingurumen heziketa Udalako Ingurumen Eskolaren bitartez estaltzen da.
- Lezetxikiko aztarnategi arkeologiko garrantzitsuan urteko lanak uda garaian.

Eragin negatiboak:

- Baso azaleraren naturaltasun txikia (baso sailek hartzen dute udal lurren % 50). Horrek, gainera, gehiegi homogeneizatzen du paisaia.
- Paisaia kalitate baxua (arroaren gaineko oso ikuspegi antropizatuak eta gutxi dibertsifikatutakoak).
- Udalatx eremua erregulatzeko eta antolatzeko tresnak falta.
- Interes komunitarioko lehentasunezko habitaten presentzia txikia.
- Lehentasun komunitarioko habitat izendatutako *Alnus glutinosa* eta *Fraxinus excelsior* espezieen baso alubialen hainbat orban identifikatu dira sute arrisku probabilitate handieneko gune gisa.
- Ez da zorroztasunez ezagutzen lehen sektorearen errealitatea (lehen sektoretik bizi direnen pertsona kopurua, ustiapenen kopurua eta ezaugarriak, ingurumeneko gorabeherak...).
- Aire zabaleko erauzketa jarduerak paisaian duten eragina.
- Kareharria ateratzeko lurpeko meategia irekitzeko proiektuari oniritzia ematen bazaio, Udalaizko lurpeko akuiferoa kutsatzeko arriskua.
- Abiadura Handiko Trenaren (AHT) lanek Udalaizko akuiferoari eragin diezaioketen kaltea, zaila izango delako estankotasunari eustea.
- Lur orotako ibilgailuen erabilera mendietan, udala kezkatzen duen arazoa.

Aukerak:

- IKT azterketa bat egiten ari da, Udalaizko eremua babesteko proposamena egiteko aukera emango duena.
- Udalak hitzarmena sinatzea aurreikusten du Foru Aldundiarekin abaritzza babesteko. Jabego pribatuko 7 ha inguruko azalera da. Lursaila erosi beharko da edo, bestela, lagatzeko akordioa lortu jabeekin.
- Kurtzetxiki mendiko arbolak Kutxarenak dira eta haien mozketak agerian utziko du udal jabegoko 60 ha-ko mendi azalera. Aztertzen ari dira lursailaren etorkizuneko kudeaketa Bedoña auzoko biztanleen nekazaritzako eta abeltzaintzako premiak partikularki eta arrasatearrenak or-har kontuan hartuta. Auzotarrei leku egokia iruditzen zaie behi eta ardientzako larretarako, balio naturalak balioesteko eta arrasatearren aisiarako eskakizunak gogobetetzeko.
- San Josepe Bi harrobiaren aprobetxamendurako ideia lehiaketa, begi inpaktua murrizteko eta ingurumen, ekonomia eta gizarte ikuspegitik lehengoratzeko.

Premiak:

- Basoen naturaltasuna berreskuratzea espezie autoktonoekin basoa berrituz.
- Paisaia irizpideak lurralde antolamenduan txertatzea.
- Udalaizko lurpeko akuiferoa kutsatzea eragotziko duten prebentziozko neurrien eta neurri zuzentzaileen jarraipena egitea:
 - kareharria erazteko lurpeko meategia irekitzeko proiektua onartzen bada.
 - Abiadura Handiko Trenaren (AHT) lanek eragindakoak.
- Lur orotako ibilgailuen mendiko erabilera aztertzea eta arautzea.
- Lehen sektoreak herrian duen gizarte, ekonomia eta ingurumen arloko errealitatea ezagutzeko aukera emango duen azterketa sakona egitea.
- Natura intereseko eremu guztien babesa bermatzea antolamendu eta kudeaketako irudien eta planen bitartez:
 - Udalaizko eremua babesteko proposamena egitea, IKT-k egindako azterlanean oinarrituta.
 - Hitzarmena Foru Aldundiarekin abaritzza babesteko.
 - Kurtzetxiki mendiaren etorkizuneko kudeaketa definitzea, Begoña auzoko biztanleen nekazaritzako eta abeltzaintzako premiak partikularki eta arrasatearrenak or-har kontuan hartuta. Auzotarrei leku egokia iruditzen zaie behi eta ardientzako larretarako, balio naturalak balioesteko eta arrasatearren aisiarako eskakizunak gogobetetzeko.
 - Lehentasunezko habitat komunitarioak babestea.

04. Ura

Eragin positiboak:

HORNIKUNTZA ETA BANAKETA-SAREA

- Sare eta hornikuntzen azpiegiturretan dagoen gehieneko estaldura gradua, hirigunean.
- Udala eta baserrien arteko hitzarmenen sinadura, ur horniduraren (zulaketak edo iturburuen hobekuntzak) egituraren hobekuntzarako, Udalak ez baitu posible ikusten landa-guneetako 100%eko estaldura, dagozkion inbertsioengatik.
- Orain 5 urtetik instalaturik dagoen programa informatiko berritzailea, urrun kontrolerako eta ur hornidura sarea gainbegiratzeko ezarria, ur kontsumoaren kopurua, eboluzioa eta ur galeren berri ematen du.
- 2 urtero, ur hornidura eta banaketaren inbentarioa, hobekuntza proiektuen definizioa eta Uraren Euskal Agentziaren diru laguntzen deialdien aurkezpena.
- Udalaren arabera, zuntz-zementuzko hodiak guztiz ez badira aldatu, ur-hornikuntza sarea egoera onean kontserbatu.
- Urkuluko urtegitik datorren uraren kalitate askietsia, populazioaren %95a asetzen duena.
- Iturburuetatik datorren ura, gunee berdeen ureztapenerako erabiltzea.

ESKARIA ETA KONTSUMOA

- 2005 eta 2006 artean biztanleko eta eguneko etxeko uraren kontsumoaren %5 jaitsiera.
- 2005 eta 2006 artean, nekazaritza, industri eta udalerrri kontsumo jaitsiera (%17,6 %10,1 eta %16,2 urrenez urren).
- Udal administrazioan, uraren kudeaketaren hiruhilabeteko jarraipena.
- Udalaren eskutik, ur kontsumitzaile handien kontrola.

SANEAMENDUA ETA ARAZKETA

- 2007an Deba eta Aramaio ibai-ibilguen saneamenduen obren amaiera.
- Kanpantzar errekastora isurtzen ziren hondakin uren bilketa, kolektore sekundario batean.
- Hirigunearen %60a sare banatzailearekin eta sare unitariodun gainezkabide sistemekin (ekaitz urmaelak).
- Hirigunean, saneamenduko sarearen estaldura maila 100%a.
- Udalaren arabera, saneamendu sarearen estaldura maila handia nekazal gunean (Udala, Garagartza, Zaldibar eta Gesalibar auzoaren %50a).
- Aramaio ibaiaren hobekuntza jarduera.
- Aramaio ibaiaren ibilgu ezberdinetako ibai ertzaren hobekuntza.

Eragin positiboak:

ARAUDIA ETA URAREN ZIKLOAREN KUDEAKETA

- Udalak hornikuntza eta saneamendu zerbitzuetan artaturiko gorabeherak.
- Termino finko (kontagailuaren diametroa) eta termino aldakorren (kontsumoa) arteko tarifa sistema hibridoa.
- Hornidura sarearen eta xehetasun gutxiagoarekin, saneamendua sarearen kartografia eskuragarria.
- Aurrezteko tresnak administrazioan izatea.

SENTSIBILIZAZIOA

- Udalaren aldetik sentibilizazio kanpainak hiritarrei eta eskola-umeei, eskola agendaren barruan, zuzendurikoak.

UR-BALIABIDEEN KALITATEA ETA ESKURAGARRITASUNA

- Udalaren arabera, ur hornidura normala ziurtatua %99,9an.

Eragin negatiboak:

HORNIDURA ETA BANAKETA

- Bostate eta Beneras iturburuetan analisi ez egokiak.

ESKARIA ETA KONTSUMOA

- 2001ean industri ur eskaria biztanleko eta eguneko, askoz handiagoa Tolosa eta Zarautzen erregistraturiko datuak baino (216,89 litro/biztanle/egun, 184,45 eta 191,12balioen aurrean urrenez urren). Zenbaketa honek ez du industria kontsumoa etxeko kontsumotik bereizten.

SANEAMENDUA ETA ARAZKETA

- Epeleko UZA (Ur Zikinen Araztegia) abian jartzeko zain (2010erako aurreikusi da).
- Saneamendu sistemaren egoera eta egokitzapenaren inbentarioa osatzeko.
- Nekazal eremuetako hondakin uren saneamenduak, eskaturiko behar izanen betetze maila gainbegiratzeko.

UR BALIABIDEEN KALITATEA ETA ESKURAGARRITASUNA

- ADIF-ek eginiko ikerketa hiodrogeologikoaren arabera, AHT-ren Arrasate-Elorrio zatiko plataformaren Udalatx tunelaren zulaketagatik, Kobate eta Bostiturrieta iturburuak afekzio posiblea, non bertatik Gesalibar eta Garagartza auzoak eta zein Markutele industrialdearen zati bat hornitzen diren.
- Jarduera ekonomikoek intzidentzia maila altua baliabide hidrikoen kalitatean Deba eta Aramaio ibaietan (araztegia hondakin uren lotura egiteko).
- Deba ibaira zuzenean doazen isurketen eta enpresen inbentarioa egiteke, 2004-2007 TEPea.

Eragin negatiboak:

URAREN KALITATEA

- 2007an, Deba ibaiaren uren kalitate eskasa Eskoriatza mailan, eta txarra San Prudentzian, hala ere, saneamenduarengatik, hobekuntza txiki bat nabari da.
- Aramaio erreka kalitate biologikoa, udaberrian ona baina urria udan.
- Errekuperazio beharreko ibai ertzak bezala lekutuak Aramaio Erreka Ederlan galdategiko gunea eta Deba Erreka Etxezarreta gunea.

Aukerak:

- Euri uren erabilpenerako sistema eraikitzen polikiroldegi berrian (Mojategi).
- Saneamendu sarea zein auzotara zabaldu daitekeen aztertzea.
- Autobidearen eraiketak udal uren saneamendu sareari eragin ez diezaion neurriak hartu dira.

Premiak:

- Hornidura sare zaharraren berrikuntza, zuntz-zementuzko hodiak kenduz.
- Euri eta iturburuko uren erabilpena.
- Biztanleriari eta erakundeei urrun kontroleko sistemen instalazioari buruzko informazioa zabaldu.
- Biztanleria eta jarduera sektoreen artean kontsumo murrizketarako ohiturak zabaldu.
- Kontsumitzaile handien gaineko kontrolarekin jarraitu.
- Kobate eta Benerasko putzuen analisisien emaitzak hobetu.
- Epeleko UZA martxan jarri.
- Saneamendu sistemaren egoera eta egokitasunaren inbentarioa osatu.
- Nekazal arloko hondakin uren saneamendu egokirako beharren eskariak eta betekizunak gainbegiratu.
- AHT-ren Arrasate-Elorrio zatiko plataformaren Udalatx tunelaren zulaketagatik, Kobate eta Bostiturrieta iturburuen afekzio posibleari ebazpena eman.
- Saneamendu sareko kartografia zehaztu.
- Biztanleko eta eguneko Industri ur eskaria murriztu.
- Ur-Baliabideen kalitatean jarduera ekonomikoek duten eragina neurtu.
 - Deba ibaira zuzenean doazen isurketen eta enpresen inbentarioa.
- Errekuperazio beharra duten ertzen hobekuntza (Aramaio erreka, Ederlan Galdaragintzaren gunean eta Deba Erreka, Etxezarreta inguruan).

05. Hondakinak

Eragin positiboak:

- Hondakinak tratatzeko azpiegituren behar adinako hornidura eta egokitzapena.
- 3 Garbigune daude eskualdean. Horietako bat, Ibarretakoa, Arrasate/Mondragón-en dago (1992an inauguratua).
- 2007ko apirilaz geroztik etxeko olioaren bilketa selektiboa egiteko sistema berritzailea.
- 2001az geroztik martxan dago Meatzerrekako (Arrasate/Mondragón) inausketa eta lorezaintza hondakinen depositua. Hondakinak konposta egiteko instalazio batera eramaten dira.
- Gehitu egin dira balorizazio instalazioetara bidalitako hondakinak (% 7,9 2003-2007 aldian. Balorizaziora bidalitako hondakinek 9.000 t-tik gora dira), batez ere honako arrazoi hauengatik:
 - herritarren sentsibilizazio eta informazio mailaren gorakada.
 - zerbitzu mankomunitatuen hobekuntza.
 - zerbitzu berriak sartzea: merkataritzako eta industriako kartoia (2000), inausketa eta lorezaintza (2001), berdegune mugikorra eta ehunak (2003), eta etxeko hondakin arriskutsuak Garbiguneetan (2003).
- Arrasate/Mondragón-i dagokionez, balorizazioak bailara mailan ematen den joera bera jarraitzen du.
- Kartoia (papera ez) biltzeko zerbitzua, eskualdeko dendei eta industria txikiei zuzendutakoa (2004an 663 t-tik gora bildu ziren) eta Debagoienako Mankomunitateak eskainitakoa.
- Birziklapen tasaren joera positiboa (% 23 2007an), Gipuzkoako Hiri Hondakinen Kudeaketarako Plan Nagusian 2016rako ezarritako helburua (% 46,20) betetzeko aukera aurreikusten duena.
- Tratamenduko instalazioetara bidalitako HHen aprobeitxamendu handia (2007an % 89,7 balorizatutakoak eta % 10,3 ez onartutakoak).
- Garagartzako gunean, ibilgailuen mantenimenduaren osteko hondakinen kudeaketa egokia.
- Paraleloki eta Udalaren eskutik, egurrezko eta kartoizko xaxen trinkotze makina baten froga instalakuntza Azokan.
- Ez da identifikatu kontrolatu gabeko isurpen lekurik.
- Bilketa zerbitzuari buruzko kexak aldian aldikoak izaten dira.
- Bide garbiketa zerbitzuak esparru zabala estaltzen du (bide sarea, hustubideak eta kainu zuloak, koipe orbanak, merkatu txikia, udal azoka, eskola patioak, arratoi hilketa, landa auzoak, industrialdeak eta kirolguneak).

Eragin negatiboak:

- Eskualdeko biztanle kopuruak beherakada txiki bat izan duen arren, Debagoienako Hiri Hondakinen (HH) kantitatea handitzen joan da pixkanaka-pixkanaka (2007an 29.000 tonatik gora sortu dira) honako arrazoi hauengatik:
 - kontsumo indizeen gorakada.
 - produktuek gero eta ontziki eta enbalaje gehiago izateko joera.hala ere, Gipuzkoako batez bestekoa baino kantitate txikiagoa da.
- Hiri hondakinen kopuruak ere gora egin du Arrasate/Mondragón-eko kasuan 2005-2007 artean, eta bailara mailan sortutako hondakin kopuruaren %22 inguru suposatzen du.
- Azoka eta azoka txikietan sorturiko hondakinetan zati birziklagarria ez da banatzen.
- Ehunen bilketa selektiboaren tasa baxua (kudeatutako HHen % 0,14).
- Konpostaje tasa baxua (% 2,89, Gipuzkoako Hiri Hondakinen Kudeaketarako Plan Nagusian ezarritako % 10,8ko helburutik urrun).
- Hondakin tasan kudeaketari dagokion kopuru finkoa kobratzen da, sortutako kantitateen arabera zatitu gabe.
- Berrerabilera indize baxuak.
- Udalerriko ingurumeneko lehentasunezko jarduketei dagokienez, birziklapena eta bilketa selektiboa sustatzea azken tokian geratu da 2004ko eta 2008ko Ekobarometroan. Arrasatearren iritziz, hondakinak ez dira eragozpen gehien sortzen dituen ingurumen arazoa (% 3ko garrantzia du). Horren atzean dago herritarrek jasotzen duten errealitate faltsua.
- Oraindik ere birziklapenagatiko apatia dago. Erosotasuna eta alferkeria dira arrazoi nagusiak.
- Etxeko hondakinen banaketan eta sailkapenean eragina duten faktoreen artean garrantzi handia du etxean askotariko poltsak edukitzeko espazio gutxi izateak eta denbora ezak.
- 2004an, ezagutza maila baxua eta Garbigunearen erabilera txikia (herritarren % 59ak bakarrik).
- Hondakin industrial gehiago sortzen dira, gehienak balorizaziora eramaten diren arren.
- Ez dago informaziorik nekazaritzan, abeltzaintzan eta eraikuntza sektorean sortzen diren hondakinei buruz.
- Txakur gorotzak biltzeari dagokionez, txakurrentzako txizatokiak eta zakarrontziak poltsa eta guzti jarri diren arren eta jardunbide egokiaren gida banatu den arren, espero zena baino erantzun txikiagoa izan da jabeen aldetik.

Aukerak:

- Datozen urteetarako HHen balorizazioa gehitzea aurreikusten da, PIGRUG edo Gipuzkoako Hiri Hondakinen Kudeaketarako Plan Nagusiko ekintzak martxan jartzearen ondorioz.
- Edukiontzia berdearen bitartez egiten den etxeko olioaren bilketa zerbitzuaren emaitza oso positiboak.
- Merkaturia aztertzen ari dira, fabrikazio industrialaren egiteko eta merkaturatzeko.
- Udalaren eskutik Mankomunitateari eskatua merkaturietan bilketa selektiboa egiteko aukera.
- Udalak beharrezkoa ikusten du nekazar- abeltzaintzako hondakinen kudeaketa egokiari buruzko informazioa herritarrei zabaltzea.

Premiak:

- Marka zuriei (Eroski...) enbalajeak jatorrian murrizteko eskatzea.
- Plastikozko poltsak erretiratzeko eta paperezkoak jarritzeko, merkatarien elkartarekin bat egitea Erosketa berdea sustatzeko.
- Berrerabilera areagotzeko jarduketak bilatzea.
 - Konpostajea sustatzea (Gipuzkoako Hiri Hondakinen Kudeaketarako Plan Nagusiko ekintzak martxan jartzearen ondorioz, esaterako, konposta egiteko materia organikoaren bilketa selektiboa edo energia berreskuratuz hondakinak erraustea, HHen balorizazioa gehitzea aurreikusten da).
 - Ehunen bilketa sustatzea.
- Etxeko hondakinen birziklapena eta hiriko produkzio sektoreek sortutakoena sustatzea.
 - Udalaren eskutik Mankomunitateari eskatua merkatuetan bilketa selektiboa egiteko aukera.
- Udalak sortutako hondakinen kudeaketan prebentzio politika garatzea.
- Garbigunearen ezagutza eta erabilera maila areagotzea.
- Kontsumo arduratsuaren eta hondakinen kudeaketa egokiaren arloan herritarrak hezi eta sentsibilizatzea.
- Txakur gorotzen bilketaren inguruan jabeen erantzuna hobetzea, txakurrentzako txizatokiaren eta poltsadun zakarrontzien erabilera eta jokabide egokia sustatuz.

06. Energia

Eragin positiboak:

- 2001etik aurrera energia berriztagarrien kudeaketa eta efizientzia energetikoaren inguruko azterketak burutuak.
- Argiteria publikoko 64 instalakuntzatik hamaseiek argi-fluxuen erregulazilea dute eta hamabik telekudeaketa.
- Nahiz eta plan zehatzik ez izan, iraunkortasuneko irizpideak kontuan hartuta Udala pixkanaka argiak aldatzen ari da.
- 2002 eta 2005 artean eguzki plaka fotovoltaiakoak jarrita tokiko administrazioaren eraikin batzuetan (Udalako Ingurumen Eskolan, Ferixakekuan, Erguin eta Uribarriko eskola publikoetan, Emakume Txokoan eta Mojategiko kirol instalazioetan).
- Udalerriko semaforo gehienetan instalatuta LEDS teknologia.
- Sodiozko lanparak dira Arrasate/Mondragón-eko argiteria publikoaren %95a.
- Udalak argiteria publikoa pizteko bi sistema ditu: telekudeaketa eta fotozelulak.
- Energia aurreratzea eta efizientzia energetikoa Aste Berdean eta Eskolako Agenda 21ean lantzen diren gaiak.
- 2008an efizientzia energetikoaren egiaztagiria zuten 200 etxebizitzek.

Eragin negatiboak:

- Nahiz eta 2002-2005 artean udalerriko energia kontsumoak behera egin, 2006an berriro igo zen, lehenengo urteko kontsumoa gaindituz.
- 2002 eta 2006 bitartean gora egin du %11an etxeetako elektrizitate kontsumoak, nahiz eta herritarren %71ak elektrizitate kontsumoa murrizteko borondatea duela esan eta %92a energia aurrezteko alde dagoela agertu, 2008ko Ekobarometroaren arabera.
- 2002 eta 2006 artean, sektorekako kontsumo elektrikoaren arabera, industria da kontsumo handiena duen sektorea.
- 2004 eta 2006 bitartean gas naturalaren kontsumoa askoz handiagoa da industria sektorean zerbitzuenean baino.
- Udaleko zerbitzu eta eraikinetan ematen de elektrizitate kontsumoa pixkanaka gora egin du 2005etik 2007ra bitartean (%6,7ko igoera). Epe horretan, argiteria publikoa da gehien kontsumitzen duen sektorea.
- Udalaren arabera, beharrezkoa da udaleko energia kudeaketa egoki baterako giza baliabideak gehitzea.
- Udaleko eraikinetan jarritako plaka fotovoltaiakoek sortzen dute energia ez da zuzenean erabiltzen, saldu baizik.

Aukerak:

- 2008an Arrasateko Udalerrian Eguzki Energia Kaptatzeko Sistemak Jartzeko Arautzen duen Udal Ordenantza onartu zen.
- Udalak udalerriko semaforo guztietan jarri nahi du LEDS teknologia.
- 15era igo nahi da telekudeaketa sistema izango duten argiteria publikoko instalazio kopurua.
- Urbanizazioen Udal Ordenantzak argiteri publikoaren mantenimendu plana jasoko du, argi-kutsaduraren legera egokitzeke.

Premiak:

- Udalaren energia kudeaketa hobetzeko giza baliabideak gehitu.
- Baliabide naturalen, energiaren, kontsumo-ohituren, hondakinen, etab.en gastua Arrasate/Mondragón-eko familiekin lantzeko programa abian jarri.

07. Ingurumen kalitatea

Eragin positiboak:

KUTSADURA ATMOSFERIKOA (AIREA ETA ZARATA)

- Airearen eta zarataren kalitatearekin lotuta kutsadura ahalmen txikiko industria sektorea.
- Debagoiena eskualdeko kutsatzaileak neurtzeko estazio finko bakarra Arrasate/Mondragón-eko erdigunean dago (Laubide enparantzan).
- PM10eko metal kontzentrazioa mugako balioen eta legerian ezarritako xede balioen azpitik.
- NOx isuriek indarreko araudia betetzen dute.
- San Josepe harrobian egiten den jarduera bertan behera uzteak eragin positiboa izango du material partikulatuaren (PM10) eta nitrogeno oxidoaren (NOx) analisiaren emaitzetan.
- Udalaren iritziz, kalitate akustiko orokorra onargarria da.
- Salaketen espediente kudeatzailearen udal erregistroa egotea.
- Prebentzioko kanpaina gehienak kutsadura atmosferikoa prebenitzera zuzendutakoak.

LURZORUEN KUTSADURA

- Eusko Jaurlaritzarekin 2 hitzarmen sinatu dira lurzoruak lehengoratzeko (Zerrajera eta Akei zabortegea).
- Hirigintza Saileko teknikariek Lurzoru eta Hirigintza Lege berriarekin zerikusia duten ikastaroetan parte hartu zuten (2007).
- Ingurumen Saileko teknikariak Klima Aldaketari buruzko Nazioarteko Konferentzian izan ziren (2007).

Eragin negatiboak:

KUTSADURA ATMOSFERIKOA (AIREA ETA ZARATA)

- Aire kalitate oneko edo onargarriko egunen portzentajea beste udalerrri batzuetakoa baino (Zarautz) txikiagoa da baina 2005-2007 aldian ez zen erregistratu aire kalitate arriskutsuko egunik.
- Giza osasuna material partikulatuaren aurka babesteko arloan indarreko legeria (1073/2002 EDaren arabera) ez zen bete 2003an eta 2004an, batik bat udalerriko trafiko handiagatik. (GI-627 errepideak 116 eta 213 Kg. PM10/urteko mailak ditu San Prudentzio eta Besaide poligonoaren artean).
- Merkantziak garraiatzen dituzten ibilgailu astunen trafiko handia dago eskualdean eta, horrek, PM10en mailak igotzen laguntzen du.
- Industrialdeek PM10 isurtzeari buruzko kexak daude.
- Harrobietan PM10 isurtzearen ondoriozko eraginak, garrantzi handiko arazoa ez bada ere.
- NOx-en isurketen % 79 trafikoak sortzen du, hain zuzen ere, herri arteko trafikoak.

Eragin negatiboak:

KUTSADURA ATMOSFERIKOA (AIREA ETA ZARATA)

- Debagoienari dagokionez, Arrasate/Mondragón-en izaten dira NOx isurketa handienak, hein handi batean herri barruko garraioak eragindakoak (25001-37500 kg/urteko). Herri arteko garraioari dagokionez, NOx maila handienak San Prudentzio eta Arrasate/Mondragón-eko Besaide poligonoaren artean izaten dira.
- Gaueko aisiak eragin handia du kalitate akustikoan tabernak ixteko ordutegi erregimenagatik eta kaleetan gauez pilotzen den jendetzagatik (alde zaharrean, Zarugalde kalean eta unibertsitate inguruko Arimazuri plazan).
- Merkataritza establezimenduetako zamaletako sortutako zarataren eragozpenak.

LURZORUEN KUTSADURA

- Kutsatuta egon litezkeen lurzoruei buruzko HAPNren hirigintza fitxak eguneratzeko daude.

Aukerak:

- Kutsadura Atmosferikoaren Diagnostikoa eta Airearen Kalitatearen inguruko Ekintza Plana Debagoiena eskualdean (2006).
- Ingurumeneko zarataren erregulazioa jasotzen duten 2 udal ordenantza (1984koa eta 1998koa).
- Hiri eremuko Zaraten Mapa (2002).

Premiak:

- Kutsadura atmosferikoaren zaintza sareko datuen kontrolarekin eta zaintzarekin jarraitzea.
- Udalerriko airearen kalitatea hobetzeko estrategia prestatzea, Debagoiena eskualdeko Airearen Kalitatea Hobetzeko Ekintza Planarekin bat datorrena.
- Akustika arloko legeria zorrotzasunez beteko dela bermatzea.
- Lurzoru kutsatuak lehengoratzeko lanean jarraitzea.
- Kutsatuta egon litezkeen lurzoruei buruzko HAPNren hirigintza fitxak eguneratzea.

08. Arriskuen kudeaketa

Eragin positiboak:

- Deba eta Aramaio ibaien eta Kanpantzar errekaen ibilguetan uholdeak prebenitzeko jarduketak.
- Hiri bilbean lerraduragatiko arrisku txikia.
- Arrisku industrial ez-aipagarria.
- Elurretarako Larrialdi Plana idatzia eta koordinatzaile arduraduna izendatua.
- Idatzita honako hauen Larrialdi Planak:
 - BAZ. 2006.
 - Kulturate. 2007.
 - Euskaltegi. 2007.
 - Udaletxea. 2007.
 - Mojategi. 2008.
 - Zaharren egoitza. 2008.
- Sei IPPC jardueretatik lauk ingurumeneko Mendeko Baimen Bateratua dute eta bi Baimena izapidetzen ari dira.

Eragin negatiboak:

- Akuiferoen kutsaduraren aurrean urrakortasun handia edo oso handia hiri bilbean.
- Erauzketa jardueren eragina ingurumenean.
- Larrialdietarako Udal Planaren zirriborroa berrikusteko. Koordinatzaile arduraduna ere izendatzeke dago.
- Ez dago sailkatutako jardueren zerrendarik baina Udalak jarduera ekonomikoen espedienteen kontrola darama.
- Jarduera, bolumen edo eragin maila handiko industrien uretara egindako isurketen inbentarioa egiteko.
- Ez dira ezarri egitura ekonomikoa ingurumenarekin lotzea sustatzeko ekimenak baina Udalak parte hartu zuen Ekitalde AL21-Enpresan.
- UDALERRIAN ARRISKUEN KUDEAKETA ETA PREBENTZIOA HOBETZEA izeneko 12. lerro estrategikoaren exekuzio maila baxua (% 15). Bost ekintzatatik hiru hasi gabe daude oraindik.

Aukerak:

- San Josepe Bi harrobia lehengoratzeko ideia lehiaketa.

Premiak:

- Larrialdietarako Udal Planaren zirriborroa berrikustea eta koordinatzaile arduraduna izendatzea.
- Eraikin publikoen Larrialdi Planak idazten jarraitzea.
- Tresna informatizatuan oinarrituta, jarduera ekonomikoen (sailkatuak eta salbuetsiak) errolda sortzea eta eguneratuta edukitzea eta jarduerak erregularizatzea.
- Jarduera, bolumen edo eragin maila handiko industrien uretara egindako isurketen inbentarioa egitea.
- Egitura ekonomikoa ingurumenarekin lotzea sustatzeko ekimenak ezartzen berriro hastea.
- UDALERRIAN ARRISKUEN KUDEAKETA ETA PREBENTZIOA HOBETZEA izeneko 12. lerro estrategikoari bultzada ematea.

09. Udal administrazioaren erosketa publikoa eta ingurumen kudeaketa

Eragin positiboak:

- Udaleko langileek parte hartu dute erakunde publikoek (HAEE, Ihobe, Eusko Jaurlaritza...) eta ekimen pribatuek antolatutako ingurumen (energia, ura, klima aldaketa, berdeguneak...) eta EKPB (Erosketa eta kontratazio publiko berdea) arloko prestakuntza ikastaroetan.
- Ez dago kontratu mota desberdinetan EKPB jasotzen duen prozedura estandarizaturik, Ihobek emandako ereduaren bitartez zenbait kontratutan ingurumen irizpideak txertatzen ari diren arren.
- Udaleko baldintza teknikoaren agiriaren iraunkortasun irizpideak sartzea: paperaren erosketa eta erabilera, lorezaintza kudeaketa, bide garbiketa, ordenagailuen erosketa, eraikinen garbiketa...
- Udal lokal eta zerbitzuetan burututako ingurumen arloko jarduketaren enblematikoak:
 - Papera birziklatzeko edukiontziak jartzea.
 - Bidezko merkataritzako saltzeko makina.
 - Kafearentzako plastikozko basoak kentzea.
 - Eraikin publikoetan eguzki plaka monitorizatuak jartzea.
 - Zenbait eraikin publikotako irisgarritasuna (eraikin publikoak eta herri lanak).
- Udalak Ekoscan Ziurtagiriaren auditoriaren hirugarren urtea gainditu du 2009an.
- Posta elektroniko bidez ezarritako ingurumen irizpideen berri emango zaie udaleko langileei (paperaren erosketa eta erabilerak, ordenagailu, inprimagailu eta fotokopiagailuen erosketa, bide garbiketa, eraikinen garbiketa...).
- Udalean inplementatutako jarduketari buruz herritarrak informatzeko bi bide daude: TXIP 21 aldezkaria eta prentsa oharrak.

Eragin negatiboak:

- Ez da ohikoa kontratazioan ingurumen irizpideak erabiltzea, Ingurumen Sailean bertan egiten denean izan ezik.
- Udalaren hornitzaile katearen kudeaketa maila baxua. Ez da ohikoa hornitzaileekin ingurumen irizpideen inguruko bilerak egitea.
- Udaleko langileei zuzendutako sentsibilizazio ekintzen maila baxua EKPB arloan.

Aukerak:

- 2005eko otsailean sinatutako konpromiso instituzionala lhoberekin “Udaleko baldintza teknikoen agirietan iraunkortasun irizpideak sartzeari” buruz.
- Erosketa Berdearen Ekitaldean parte hartu da.
- Ecoinstitut, lhobek baldintza pleguak prestatzeko kontratatutako aholkularitza zerbitzu puntuala.
- Beste udal edo erakunde batzuekiko lankidetzeta eta komunikazioa, EKPB Ekitalderen bitartez administrazioan ingurumen irizpideak txertatzeko.
- 2005en onartu zen kontratazioko prozedura administratiboak arautzeko udal ordenantza.
- 2005ean onartu ziren papera erosteko eta erabiltzeko bi jarraibide.
- 2005ean argitaratu zen “Bulego osasuntsuagoa, iraunkorragoa eta ekologikoagoa” izateko eskuliburua, Udaleko langileen artean banatu eta hainbat enpresatara bidali zena.

Premiak:

- Udal kudeaketan eta baldintza agiriak prestatzeko orduan ingurumen irizpideak ezartzen jarraitzea.
- EKPBko prozedura estandarizatuak idaztea.
- lhoberekin sinatutako “Udaleko baldintza teknikoen agirietan iraunkortasun irizpideak sartzeari” buruzko konpromiso instituzionalari eustea.
- Ecoinstitut, lhobek baldintza pleguak prestatzeko kontratatutako aholkularitza zerbitzuari eustea.
- Beste udal edo erakunde batzuekiko lankidetzarekin eta komunikazioarekin jarraitzea, EKPB Ekitalderen bitartez administrazioan ingurumen irizpideak txertatzeko.
- EKPB Ekitaldean parte hartzen jarraitzea.
- Udalaren hornitzaile katearekin harremanak areagotzea.
- Udaleko langileei zuzendutako sentsibilizazio ekintzak sartzeta EKPB arloan.
 - EKPBr buruzko prestakuntza eskaintzea bai Kontratazio Sailari eta bai gainerako sail inplikatuiei.

10. Komunikazio, sentsibilizazioa eta herritarren parte-hartzea

Eragin positiboak:

- Herritarrei ingurumenari buruzko informazioa emateko kanal egonkorak egotea.
- Udalaren arabera, komunikaziorako tresna egokiak eta eskuragarriak.
- Herritarrei, eskola umeei eta helduen hezkuntzako ikastetxeei zuzendutako sentsibilizazio ekintzak.
- Eskola Agenda 21 ikastetxe guztietan ezarrita.
- Udalaren arabera, udalak sortutako espazio parte hartzaileetan sortutako eta jakineko prozesuei lotutako proposamenen txertatze maila altua: Agenda 21en Ekintza Plana, Arrasate Iraunkorraren Ekintza Plana eta Mugikortasun Plana.
- Elkarte egitura aberatsa eta askotarikoa.

Eragin negatiboak:

- Herritarrek parte hartzeko tresnak, bertan behera geratu direnak (Ingurumeneko Arloko Kontseilua, Etorkizuneko Foroa) eta lehen tokiko iraunkortasun planak egiten parte hartu dutenak (Agenda 21, Arrasate Iraunkorra, Mugikortasuna).

Aukerak:

- Tokiko Agenda 21 Planaren Berrikuspena.
- Herritarren % 29ak dio TA21eko foroetan parte hartzea gustatuko litzaiokeela, % 61ak ezetz eta % 10ak ez du erantzun.

Premiak:

- Herritarren parte hartzea aktibatzea Udalean partaidetzarako sailak sortuz.
- Partaidetzarako organo egonkor bat berrabiaraztea.
- Eskola Agenda 21ekin jarraitzea.

11. Barne koordinazioa eta zeharkakotasuna

Eragin positiboak:

- 2001ean lehen diagnostikoa idatzi zenetik gaur egun arte TA21eko koordinatzaile teknikoaren irudia egotea.
- Ekintza Planaren eraginpeko esparruetan parte hartutako teknikarien ordezkaritza handia (Sail guztiak).
- Sailen arteko behin-behineko koordinazioa, hainbat saili aldi berean eragiten dien helburuak lortzeko: Merkataritza Plana, Hezkidetzeta Planak, Inmigrazio Plana...
- Sail guztien parte hartzearekin, planaren ezarpenaren urteko ebaluaketa.
- 2008an, ebaluatutako azken urtean, Tokiko Ekintza Planaren % 46ko ezarpen portzentajea. Datua oso ona ez bada ere, Gipuzkoako Lurralde Historikoko udalerrietan inplementatutako gainerako Agenden batez bestekoa baino altuagoa da (% 32).
- Ekintzen lerro estrategikoen arabera egikaritzea ona da gehienetan.

Eragin negatiboak:

- Adierazleen kalkulu prozesuaren ezarpena, irismena eta zeharkakotasuna burutu gabe.
- MUGIaren erabileraren ezarpen maila baxua (ia TA21en Ekintza Planaren ebaluazioetan bakarrik erabiltzen da).
- Udal zerbitzuen arteko komunikazio tresna egonkorrik ez egotea, esaterako, sail arteko mahaiak. Horrek, zenbait kasutan, zaildu egiten du beraien arteko zeharkakotasuna.
- Ez dago TA21en plangintza eta jarraipen espezifiko egiteko eta hari bultzada emateko mekanismo edo organo teknikorik.
- TA21 prozesurako lidergoko eta laguntza politikoko maila eskasa.
- Ez dago TA21en plangintza eta jarraipen espezifiko egiteko eta hari bultzada emateko izaera politikoko mekanismo edo organo teknikorik.

Aukerak:

- Tokiko Agenda 21en berrikuspena.
- Iraunkortasunean eragina duten zenbait plan edo programa hein batean ebaluatu dira lehenengo ekintza planaren bitartez (Mugikortasun Plana, Irisgarritasun Plana, Berdintasun Plana, Euskara Biziberritzeko Plana...).

Premiak:

- Adierazleak kalkulatzeko prozesuaren ezarpena, irismena eta zeharkakotasuna neurtzea.
- MUGIa erabiltzeko aukerak bilatzea (aurrekontuak egiteko, etab.)
- Sailen arteko mahai egonkorak sortzea sail bakoitzaren proiektuak ezagutzen laguntzeko eta sinergiak sortzeko.
- TA21en plangintza eta jarraipen espezifikoak egiteko eta hari bultzada emateko mekanismo edo organo tekniko eta politikoa sortzea.
- TA21 prozesurako lidergoa eta laguntza politikoa indartzea.
- TEPen hurrengo berrikuspenean plan guztiak txertatzea (legegintzakoak, estrategikoak...).

12. Biztanleria

Eragin positiboak:

- 2000tik aurrera etorkinak sartu dira apurka-apurka eta kopuru txikian. Modu horretan, ondo egokitu dira eta, neurri batean, biztanleriaren hazkunde begetatibo negatiboa arindu du.

Eragin negatiboak:

- Hazkunde begetatibo negatiboa (heriotza tasa jaiotza tasa baino handiagoa da).
- Itsulapiko formako biztanle piramidea, haur indize txikia adierazten duen oinarri txikikoa.
- 80ko hamarkadaz geroztik biztanle kopurua murriztu egin da baina, azken urte hauetan, beherakada ez da hain nabarmena izan. Gipuzkoako barrualdeko udalerri gehienetako joera berdina da eta kostako herrietan ikusten den egoeraren kontrakoa.
- Biztanle kopuruaren atzeranzko dinamikan dituen eraginak:
 - Jaioterrira itzultzea.
 - Erroldan bajak eragiten dituen bigarren etxebizitzaren erosketa.
 - Ikasketengatiko bajak, hainbat urteren ondoren berreskuratu egiten diren arren.
- Nukleo barreiatuetan biztanleria tasa baxuak (biztanleen % 5) landa eremuan jende kopurua asko murriztu delako (1981etik 2000ra bitartean % 44,6 murriztu da landako biztanleria).
- Lanbide foku bai baina egoitza foku ez izatea. Horrek zalantzak sortzen ditu etorkizunera begira AP-1 irekitzeari dagokionez eta biztanle berriak finkatzeko ahalmenari dagokionez.

Aukerak:

- Arrasate/Mondragón-ek eskualdeko hiriburu rola du.

Premiak:

- Hazkunde begetatibo positiboa berreskuratzea.
- Biztanle ihesa ekiditea.
- Landa eremuan biztanle kopurua murriztea ekiditea.

13. Garapen ekonomikoa eta lan merkatua

Eragin positiboak:

JARDUERA EKONOMIKOAREN EGITURA ETA MAILA

- Gipuzkoako batez bestekoa baino per capita BPGd handiagoa.
- Industria jarduera oso finkatua (erregimen kooperatiboa nabarmentzen da).

ENPLEGUA ETA LAN MERKATUA

- Biztanleria aktiboa hazten ari da.
- Udalerrian bertan lan egiten duen biztanleria okupatuaren (% 66) portzentaje handi bat (% 87) pozik dago udalerrian bertan lan egiten duelako.
- % 50eko autosufizientzia indizea du eta, horrek, laneko zentro erakarle bihurtzen du.
- Nahikoa enplegu zerbitzu: Lan saila, Gazteria saila eta Debagoieneko Garapen Agentzia.
- Gizarteratzeko hitzarmenetan izena emandako herritarrentzako Auzolan Programak gero eta harrera indize hobeak ditu.
- Lan merkatuan hutsik zeuden espazioak bete dituzten dezente etorkin etorri dira.
- Lan merkatura doitutako irakaskuntza arautuaren ibilbideak eta programak.

BIGARREN SEKTOREA

- EAEko industria gune garrantzitsuenetakoa.
- Mugimendu kooperatibo sendoa; Mondragón Corporación Cooperativaren (MCC) egoitza nagusia Arrasate/Mondragón-en dago.
- Tokiko ekonomian garrantzi handia.

ZERBITZU SEKTOREA

- Eskualde buru izateko bokazioa (presentzia: aldizkako kontsumo ondasunen % 61,3 eta hurbileko merkataritzaren % 38,5).
- 2003tik 2007ra bitartean txikizkako merkataritzaren dentsitatea handitu egin da pixkanaka-pixkanaka.

TURISMO ETA OSTALARITZA SEKTOREA

- 2008an, Kalitate Turistikorako Konpromisodun hotel bat eta 2 jatetxe.

Eragin negatiboak:

JARDUERA EKONOMIKOAREN EGITURA ETA MAILA

- Gaur egun kontrako giro ekonomikoa dago, krisia tokiko jarduera ekonomikoan izaten ari den eragin negatiboaren ondorioz.
- Desoreka ekonomikoa (industria sektoreak hirugarren sektoreak baino garrantzi handiagoa du).
- Gasteizek eragiten duen gastu ihesa, seguruenik AP-1 irekitzeak areagotuko duena.

Eragin negatiboak:

ENPLEGUA ETA LAN MERKATUA

- Industria sektoreko krisiak langabezia tasaren joera aldatu du. 2009an handiagoa da langabezian dauden gizonen kopurua emakumeena baino. (2009ko martxoan, 807 langabetu gizonak dira eta 693 emakumeak).
- 2008an gora egin du langabezia tasak (2007ra arte % 5eko egiturazko langabezia izan duen udalerria).
- 2005etik 2007ra bitartean murrizten joan dira erregistratutako kontratuak.
- Lanerako prestakuntzaren eta etengabeko prestakuntzaren eskaera ezari lotutako prestakuntza eskaintza txikia. Beste prestakuntza espazio batzuk merkatuaren premietara egokitzen joan dira.

LEHEN SEKTOREA

- Ez da zehaztasunez ezagutzen lehen sektoreko errealitate ekonomikoa.
- Udal merkatuko postuen okupazio txikia eta erosle kopurua ere txikia, batik bat gazteenen artean.
- Sektore honetara jardutearen motibazio falta handia dago, ziurrenik industriaren eta zerbitzuen errentagarritasunarengatik eta bizi baldintzengatik baserriaren aurrean.

ZERBITZU SEKTOREA

- Handizkako eta txikizkako merkataritza jardueren bariazio negatiboa.
- Merkataritza eskaintza txikia auzoetan.
- Erosketak egiteko Gipuzkoako herririk garestiena, Donostia baino ere garestiagoa (Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Erakundearen arabera).

TURISMO ETA OSTALARITZA SEKTOREA

- Jatetxe eta taberna jardueren bariazio negatiboa.
- Ostalaritza sektorearen profesionalizazio maila baxua.
- 2008an Kalitate Turistikorako Konpromisoaren ziurtagiria lortu zuten diplomadunen arabera, Debagoiena eskualdea «gaizki sustatuta» dago.

Aukerak:

- Udal merkatua indartzeko eta herri barruko merkataritza jarduerako elementu garrantzitsu bihurtzeko soluzioak detektatzeko azterlana egitea eta hura birmoldatzeko proposamenak planteatzea.
- Ibai-Arte merkataritza elkartearen bizitasuna.
- Banatzaileen joera erdiguneko zonak tamaina txikiagoko formatuekin berriro okupatzeko.
- Erakargarri turistikoak: monumentu eta paisaia aberastasuna eta kooperatibismoarekiko lotura.

Premiak:

- Prestakuntza eskaintza (lanerako prestakuntza eta etengabeko prestakuntza) handitzea eta herritarren egungo premietara egokitzea.
- Hirugarren sektoreak Gasteizek eragiten duen eta AP-1 irekitzen denean areagotu egin daitekeen gastu ihesari aurre egiteko alternatibak bilatzea.
 - Merkataritza sektorea indartzea eta bultzatzea.
 - Kalitateko merkataritza lehiakorra bultzatzea.
 - Auzoetan merkataritza eskaintza bultzatzea.
 - Udal merkatua indartzeko eta herri barruko merkataritza jarduerako elementu garrantzitsu bihurtzeko soluzioak detektatzea eta hura birmoldatzeko proposamenak planteatzea.
 - Turismo eta ostalaritza sektorea indartzea eta bultzatzea.
 - Ostalaritza sektoreko profesionalizazioa handitzea.
 - Eskualdea sustatzeko jarduketak proposatzea.
 - Monumentu eta paisaia aberastasunari eta kooperatibismoarekiko loturari balioa ematea.
- Emakumeak lanean txertatzeko politikak sustatzea.
- Lehen sektorearen alderdi ekonomikoak aztertzea.

14. Ongizatea eta gizarteratzea

Eragin positiboak:

EKITATEA ETA GIZARTE ZERBITZUAK

- Honako hauek bermatuko dituzten gizarte zerbitzuak:
 - Etxean bertan laguntzeko jarduketak.
 - Pertsonak, familiak eta taldeak gizarteratzea erraztuko duten baliabideak eta bitartekoak ematera zuzendutako esku hartze programak, bazterketaren prebentzioari lehentasuna emanaz.
 - Zerbitzuen izapidetzea.
 - Ostatu alternatiboa.
 - Urgentziazko harrera zerbitzua.
- Prebentzioaren tratamendua hiru esparrutan: familian, eskolan eta aisian.
- Eusko Jaurlaritzak sustatutako eta Udalaren Gizarte Zerbitzuarekin gizarteratzeko hitzarmenak sinatuta dituzten pertsonen zuzendutako Auzolan programaren gero eta harrera indize hobeak.
- Gizarte zerbitzuetako per capita gastuaren igoera.

BERDINTASUNA

- Berdintasun sailaren ibilbide luzea.
- Berdintasun sailak genero faktorea kontuan hartzen duten beste sailekin (hezkuntza saila, lan eta garapen ekonomiko saila, gizarte zerbitzu saila...) zeharka lan egiten dute.

BIZIKIDETZA

- Ekobarometroaren arabera, udalerrian jendeak sentitzen duen segurtasun pertsonalaren mailari dagokionez, biztanleen % 16k dio oso gogobeteta dagoela (2004an % 35) eta % 74ak dio dezente gogobeteta sentitzen dela (2004an % 60 inguru).

OSASUNA ETA ZERBITZU SANITARIOAK

- Udal zerbitzuetan hobekuntzak eskaintzeko berrikuntzak.
- Aztura osasungarrien sustapena ludoteka eta gazte txokoetan.
- Aztura osasungarrien sustapena irakaskuntzaren bitartez.

Eragin negatiboak:

EKITATEA ETA GIZARTE ZERBITZUAK

- Laguntza ekonomikoak edo gizarteratzeko laguntzak behar dituzten familien hazkuntza. 2009an gehitu egingo direla aurreikusten da.
- Aktiboan dagoen lan taldearen kasuan ez da betetzen Administrazio Publikoko langile guztien % 2 pertsona ezgaituak izatea.
- Ez daude finkatuta udal kontratazioetan klausula sozialak sartzeko jarraitu beharreko irizpideak.
- Okupazio handia zahar etxeetan.
- Gizarte zerbitzu sailaren eta beste sailen artean (ekonomia, gazteria, berdintasuna...) harreman estua dagoen arren, harreman hori ez dute koordinazioko protokoloek arautzen, borondatezkoa eta inprobisatua da.

BIZIKIDETZA

- Ekobarometroaren arabera, udalerrian jendeak sentitzen duen segurtasun pertsonalaren mailari dagokionez, biztanleen % 16k dio oso gogobeteta dagoela (2004an % 35) eta % 74ak dio dezente gogobeteta sentitzen dela (2004an % 60 inguru).
- 2003tik 2007ra bitartean handitu egin da delituen indizea. Hala ere, Tolosako eta Zarauzko kopuruekin alderatzen baditugu, Arrasate/Mondragón-eko datuak hobeak dira.

TELEKOMUNIKAZIOAK ETA EKT

- EKTek etxeetan eta enpresetan duten presentziari eta erabilera mailari buruzko informazio gutxi udalaren aldetik.
- Arrail digitala jasan dezaketen biztanle segmentuak zorrotasunez ezagutzen ez diren arren, adin ertaineko emakumeek eta adin nagusikoek dute arriskurik handiena.

Aukerak:

- Lankidetza programetarako dirulaguntzak bikoiztu egin dira eta ingurumen ikuspegitik iraunkortasun izaera duten proiektuak baloratzeko formulak aplikatzen dira.
- Hezkidetza programak.
- Berdintasun planak → 2009a baloraziorako eta hausnarketarako urtea da hirugarren plana garatzeko (4 urteko perspektibarekin).
- Tratu txarrei aurre egiteko udalaren ekintza plana.
- Txikitxoko eta Gaztenahaste buletinak.
- Arrasate/Mondragón-en bizi diren Etorkinen Kolektiboari buruzko Azterlana eta Diagnostikoa → Ekintza Plana 2009an.
- 2008an jarri zen martxan Kaleko Hezitzaileen proiektua (Gizarte Zerbitzu sailaren eta Gazteria sailaren arteko lankidetza).
- Drogamenpekotasunaren Prebentziorako Plan Berria, 2009rako aurreikusia.
- Gertutik aldizkaria, gurasoak seme-alaben garapen pertsonalari eta heziketari buruz informatzea helburu duena.

Premiak:

- Laguntza ekonomikoa edo gizarteratzeko laguntza behar duten familien 2009ko gehikuntza posiblea aurreikustea eta erantzuna ematea.
- Administrazio Publikoko langileen % 2 pertsona ezinduak izatea lortzea.
- Udal kontratazioetan klausula sozialak sartzeko jarraitu beharreko irizpideak finkatzea.
- Zahar etxeetan okupazio handiaren aurrean iraunkortasunezko irtenbideak bilatzea.
- Gizarte zerbitzuen eta sail elkartuen koordinaziorako tresna egonkorra sortzea.
- Herritarren segurtasun maila areagotzea.
- Hirigintza arloan hobekuntzak egitea emakumearen segurtasuna bermatzeko.
 - Emakumeentzako autodefentsa ikastaroa egiten jarraitzea.
 - Urbanizazioen diseinuetan segurtasun irizpideak barneratzen eta aplikatzen jarraitzea (iluntasuna, leku ezkutuak, pasabide babes gabeak...).
- EKTek etxeetan eta enpresetan duten presentzia eta erabilera maila aztertzea.
 - Txertaketa hitzarmenen diagnostikoan EKTei buruzko inkesta txiki bat egitea.
- Arrail digitala jasan dezaketen biztanleen artean, batik bat adin ertaineko emakumeen eta adin nagusikoen artean, EKTen ezagutza eta erabilera sustatzea.
- Lankidetzak programak diruz laguntzeko orduan iraunkortasun lerroa baloratzea.
- CCPVko baldintza agerietan irizpide sozialak txertatzea.
- Hezkidetzak programekin jarraitzea.
- 2009an 2004-2008 bigarren Berdintasun Plana baloratzea eta hirugarren plana (2010-2014) prestatzea.
- Tratu txarrei aurre egiteko jarduketak planekin jarraitzea.
- Txikitxoko eta Gaztenahaste buletinak zabaltzen jarraitzea.
- Arrasate/Mondragón-en bizi diren Etorikinen Kolektiboari buruzko Ekintza Plana prestatzea.
- Baztertzeko arriskuan dauden gazteak identifikatuz Kaleko Hezitzaileak proiektuarekin jarraitzea.
- 2009an Drogamenpekotasunaren Prebentziorako Plan Berria egitea.
- Gertutik aldizkaria eskualde osora zabaltzea.
- Ekobarometroaren arabera, lehentasuna eman beharreko alderdi sozial nagusiak finkatzea:
 - etxebizitzarako irisgarritasuna bultzatzea (% 59).
 - zerbitzu sanitarioak gehitzea eta hobetzea (% 39).
 - gazteentzako zerbitzuak gehitzea (% 39).

15. Hezkuntza, euskara, kultura, kirola eta gazteria

Eragin positiboak:

HEZKUNTZA

- 2009an eskola bat desagertu den arren, udaletxearen arabera, hezkuntza azpiegitura sendoa da (lau eskola -Arrasate Herri Estola, Arizmendi ikastola, Arrasate Institutua eta Goi Eskola Politeknikoa- hezkuntza ez unibertsitarioa eskaintzeko eraikinak dituzten zenbait eskola eta zentro unibertsitario bat).
- Udalerriko haur hezkuntzako unitateen gehikuntza.
- Lehen eta bigarren hezkuntzako eta batxilergoko eskaintza estalita. 2009-2010 ikasturtetik aurrera institutuan eta Arizmendi ikastolan batxilergoko kurtso biak eskainiko dituzte.
- Heziketa zikloetako hezkuntza euskara eta lan eskarietara doitzen doa, laneratzean paper garrantzitsua jokatuz.
- Eskualdeko Lanbide Heziketako zentroak bere eskaintza zabaltzen du ikasle kopuru handiagoa berreskuratzeko.
- Helduen Hezkuntza Iraunkorreko Zentroa (HHI), etengabe ari da bere eskaintza berritzen eta bere ikasleen profila ere aldatzen doa. Ikasle gehiago ditu eta instalazioak txiki geratu zaizkio bere jardura aurrera eraman ahal izateko.
- Arrasateko Goi Mailako Eskola Politeknikoak, Eskoriatzako Giza eta Hezkuntza Zientzien Fakultateak (HUHEZI) eta Oñatiko Enpresa Zientzien Fakultateak (ETEO), Mondragón Unibertsitatea sortu zuten 1997 urtean.
- Hezkuntza mailaren arabera eskaria eta eskaintza egokitzea udalerriri edota eskualde mailan.

EUSKARA

- 1981tik 2001era bitartean biztanleria elebidunaren pixkanakako gehikuntza.
- 1988tik 2007ra bitartean euskararen kaleko erabilaren oso eboluzio ona, azken urte hauetan moteldu egin den arren.
- 2 euskaltegi udalerrian.
- Etorkinak euskalduntzeko lan egiten da hainbat udal ekimenen bitartez.
 - Duela 5 urtetik hona, udalak euskara sendotzeko eskolak antolatzen ditu ume etorkinentzat.
- Harrera gida euskaraz eta beste hainbat hizkuntzatan Arrasate/Mondragón-en eta eskualdean ondo moldatzeko informazio garrantzitsua eskaintzeko.
- Ibilbide handiko hizkuntza politika.
- Euskara sailak diruz laguntzen dituen udal elkarteekin edo enprekin duen harreman estuaren bitartez eskaintzen dira zerbitzu gehienak.
- Txikienean euskara ikasteko materiala argitaratu da eskualdean (Debagoienako Mankomunitatearen eta udal euskaltegiaren arteko lankidetzak).
- "Euskararen transmisio programa", euskararen erabilera bultzatzeko guraso gazteei zuzendutakoa.

Eragin positiboak:

EUSKARA

- Euskarak presentzia handia du udal zerbitzuetan nahiz eta badiren oraindik erabat euskaldundu ez diren sailak.
- Euskarak presentzia handia du udalak bultzatutako jardueretan.
- Hizkuntza paisaiaren eboluzioa: kaleen izenak, trafikoko seinaleak, udal eraikinen errotuluak...

KULTURA

- Kultura ekipamenduen azpiegitura aberatsa eta berritua.
- Amaia Antzokia arte eszenikoen eskualdeko erreferentea da eta bere edukia indartu du azken urteotan.
- Kulturate, udal kultura azpiegituraren zatirik handienak, okupazio indize altuak izan ditu.

KIROLA

- Debagoieneko biztanleek kirol zerbitzuak erabiltzeko abonu mankomunatuak eskuratzeko aukera dute.
- Aurreko urteekin alderatuta, 2007 eta 2008 bitartean kirol jardueren eskaintza %40an igo da.

GAZTERIA

- Gazteen premietara doitutako udal zerbitzu eta ekipamenduak: web orria, gazte informaziorako bulegoa, sexologia zerbitzua, ludotekak, gaztetxokoak, gaztetxea, musika lokalak...
- Gazte elkarteak.

Eragin negatiboak:

HEZKUNTZA

- Helduen Hezkuntza Iraunkorreko Zentroak (HHI), tamaina handiagoko instalazioak beharko lituzke bere jarduera aurrera eramanez ahal izateko.

EUSKARA

- Euskaltegiek azpiegitura arazoak dituzte.

KULTURA

- Udalak kultur elkarten eskura jartzen dituzten zenbait azpiegitura sakabanatuta eta gaizki kokatuta.
- Udal ekipamenduen erabiltzaileei buruzko ezagutzarik eza (adina, generoa, jatorria, nola izan duen jarduketaren berri...)
- Gazteei zuzendutako kultur eskaintza indartu eta egokitzeko premia.
- Kultur mailako asoziazionismoa geldotu egin da.

Eragin negatiboak:

KIROLA

- Nahiz eta udal kirol ekipamenduen kopurua altua den, beraien egoera ez da egokia (egitura urritasunak zenbait instalazioetan) eta eskaintza Musakolan zentralizatua dago.
- Ez da kirol ekipamenduen erabilera erreala ezagutzen.

GAZTERIA

- Erdigunean eta asteburuetan nerabeei eta gazteei zuzendutako jarduerak indartzeko premia.
- Gazteentzako eskaintza egonkorra duen lokala irekitzeko premia.

Aukerak:

- Eskolatzeko premiak aztertzeko, planifikatzeko eta konpontzeko, udala, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailarekin elkarlanean ari da Eskola Mapa egonkortzeko helburuarekin.
- Emakumearen profila sartu da Lanbide Hastapeneko hezkuntza eskaintzan.
- Bailarako kiroldegietan sarrera sistemak bateratzeko alternatibak aztertzen dabilta.
- Web orria <http://www.gaztebulegoa.com/>
- Eskualdeko informazioa jasotzen duen AIZUE aldizkari elektronikoa (ikastaroak, kultur agenda, enplegua....).
- Gazte elkarteak.

Premiak:

- Arrasate/Mondragón-eko Eskola Mapa egonkortzea.
- Lanbide Hastapeneko hezkuntza eskaintzan emakumearen profila sartzen jarraitzea (ikus Berdintasun Plana).
- Euskararen sustapenerako eta transmisiorako euskal eragileen lankidetzeta eta koordinazioa sustatzea udalerrian.
- Guraso gazteei zuzendutako "Euskararen transmisio programa" izenekoarekin jarraitzea euskararen erabilera bultzatzeko.
- "Gidabaimena" euskaraz programarekin jarraitzea.
- Etorkinak euskalduntzeko programekin jarraitzea.
- Kultur taldeak hartzen dituzten azpiegiturak hobetzea.
- Kultur eskaintza eta erabiltzaileak baloratzeko azterlana egitea.
 - Eudelek bultzatuta, Kulturateri buruzko azterlana egitea kultur eskaintzari buruzko politika publikoak ebaluatzeko.
- Gazteei zuzendutako kultur eskaintza indartzea eta egokitzea.

Premiak:

- Herritarrak kontzientziaztea kultur talde batean sartzekak dituen onurei buruz.
- Kirol azpiegiturak egokitzea.
- Kirol eskaintza deszentralizatzea.
- Erdigunean eta asteburuetan nerabeei eta gazteei zuzendutako jarduerak indartzea.
- Gazteentzako eskaintza egonkorra duen lokala irekitzea.

16. Etxebizitza

Eragin positiboak:

- Azken urteetan, hiri-garapenean eraikitako etxebizitzaren dentsitatea hazi egin da.
- La Caixa Fundazioaren Gizarte-ekintzaren alokairu araubidean dauden 148 etxebizitzaren sustapena Zerrajera eremuan.
- 2008 urte bukaera eta 2009 urte hasiera artean 375 babes ofizialeko etxebizitza daude amaituta edo amaitzeko.
- 2001ean, udalerriko familia etxebizitzaren %6ak bakarrik ditu 50 urte baino gehiago (Tolosan erregistratutako ehunekoa baina askoz baxuagoa (%23,35)).
- 2001ean, egoera kaxkarrean, txarrean edo akastunean dauden famili etxebizitzek %8,7a suposatzen dute, Zarautzeko ehunekoa baino baxuagoa (%10,76) eta Tolosarako lortutako baliotik oso urrun (%26,55).
- Suradesa erakunde urbanistikoak bideratutako etxebizitzaren birgaitze interbentzioak.

Eragin negatiboak:

- 2006an Arrasate/Mondragón-eko etxe huts kopurua %10,64 da.
- 2003 urtera arte etxebizitza berrien eskaintza baxua, ondorioz, hiri-garapena zuten inguruko udalerrietarako inmigrazioa eragin zen.
- Etxebizitza askearen edo bigarren etxebizitza nahiz alokairuko etxebizitzaren neurritz kanpoko prezioak.

Aukerak:

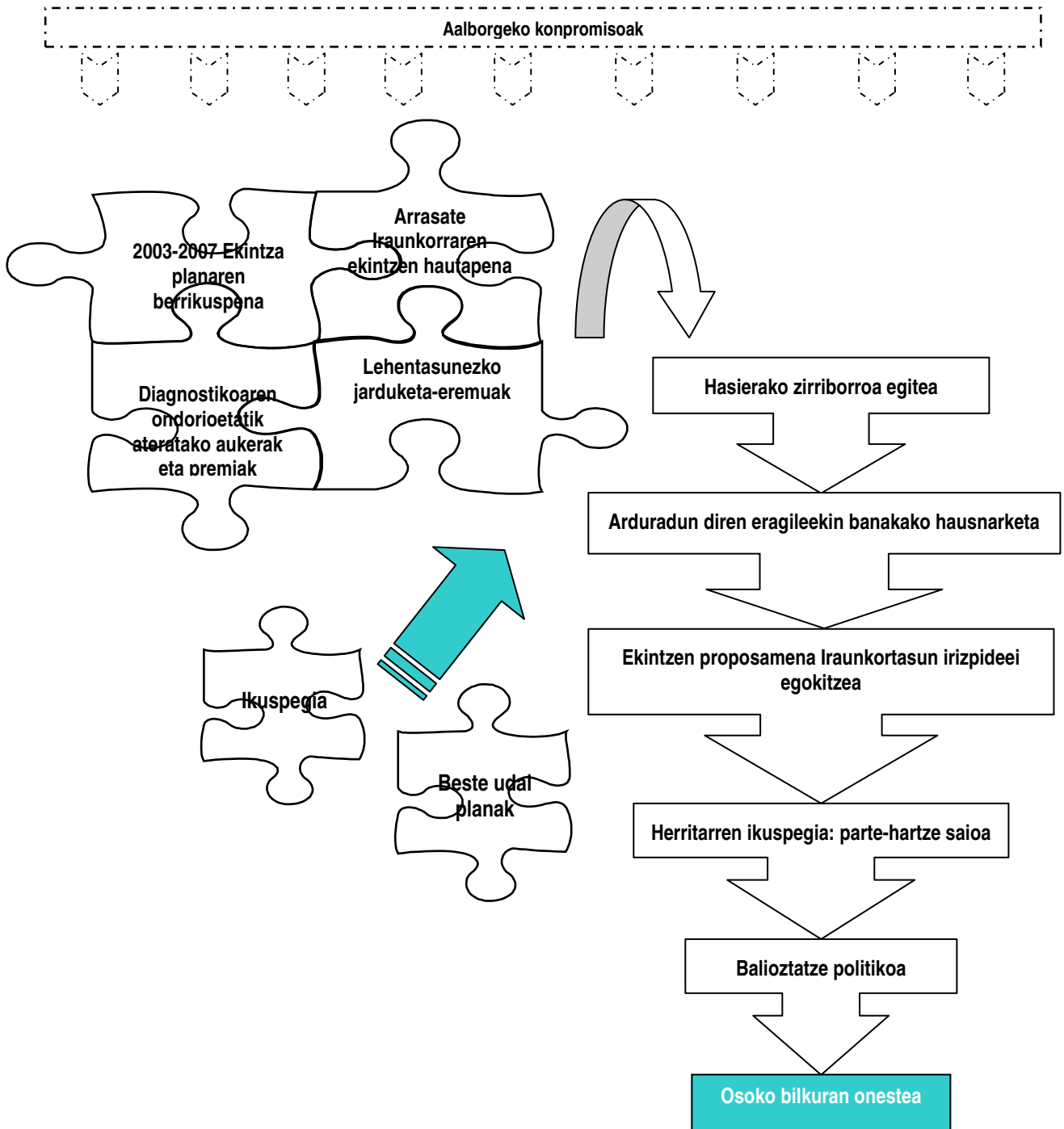
- Auzoko komunitateetan igogailuak instalatzeko lokalen desjabetzea errazten duen udal-ordenantzarik egon ez arren, azken urteetan, udaletxeak igogailuen instalazioa sustatzen ari da udal laguntzen bitartez.
- 2005etik, etxebizitzaren sustapenaren intentsitate handia, Arrasate/Mondragón-en eskaintzaren eta eskariaren artean zegoen desfasea zuzentzera bideratua.
- La Caixa Fundazioaren Gizarte-ekintzaren 148 etxebizitzaren sustapena alokairuko araubidean, Zerrajera eremuan.
- Hurrengo urteei begira 448 babes ofizialeko etxebizitza eraikitzea aurreikusten da.

Premiak:

- Jabetza eta alokairuko araubideen arteko konbinazio egokia bultzatzea.
- Etxebizitzaren tipologia, familia berrien egiturari egokitzea.
- Etxebizitza hutsaren alokairua bultzatzea.
- Etxebizitzaren birgaitze eta berritze politikarekin jarraitzea.

EKINTZA PLANAREN ELABORAZIOA

Hurrengo diagraman **Ekintza Plana** formulatzeko jarraitu den **plangintza operatiboa** azaltzen da:

Ekintza Planaren hasierako zirriborroa hurrengo dokumentazio iturrietatik etorritako informazioan oinarrituta egin zen:

- Arrasate/Mondragón-eko **2003-2007ko Tokiko Ekintza Planaren** exekuzio mailaren ebaluazioaren arabera, 2008ko abenduan **abiarazteke, martxan jarriak, aurreratuak eta amaitzeaz** dauden ekintza edo aktuzioak, edota amaitutak sailkatutako ekintza eta aktuzio **jarraituak**.
- **Arrasate Iraunkorra** Ekintza planetik berreskuratutako ekintzak.
- **Diagnostikoaren** ondorioz detektatutako **aukerak**.
- **Diagnostikoaren** ondorioz detektatutako **premiak**.
- Udal mailako eta udalaz gaineko **bestelako planak**.
- **Lehentasunezko jarduketa-eremuak**.

Informazio honen arabera eta Arrasate Iraunkorra planean deskribatutako “xede egoeren” erreferentziazko gertakizunen arabera formulatu zen Ekintza planaren **ikuspegia**.

Ikuspegia

Hemendik urte batzuetara (8-12 bitartean gutxi gora behera) nahi den udalerrriaren erreferentzi markoa osatuko duten ideiak orokorren aldarrikapen laburbildua.

Ikuspegitik abiatuta **Ekintza Planaren eskema** zabaltzen da.

LERRO ESTRATEGIKOAK (LE): helburu estrategikoak

PROGRAMAK: helburu operatiboak

Ekintzak: helburu operatibotik eratorritako eta burutu beharreko tresnak, zereginak eta proiektu zehatzak.

Aktuazioak: Ekintzak osatzen dituzten atalak edo maila baxuagoko ekintzak.

Paraleloki, klima aldaketaren aurkako borrokan laguntzen duten **ekintzak bereiztu** dira Ekintza Planetik, etorkizunari begira ***Klima Aldaketaren Aurkako Udal Estrategia*** elaboratzeko lagungarriak izango dira.

Honez gain, **detektatutako premiei buruzko hausnarketa ekintzak** identifikatu dira, oraindik, ekintza planean era zehatzean txertatzeko moduan egokiro definitu ez direnak. Proposatutako hausnarketa fasearen ondoren, detektatutako premia horiei **erantzuna** emango dieten **ekintza berriak** agertuko direla aurreikusi daiteke.

EKINTZEN KARAKTERIZAZIOA

Ekintzen karakterizazioa erreferentzi dokumentuan ezarritako puntu metodologikoetan oinarritzen da. Dokumentu horrek **gutxieneko karakterizaziotzat** hartzen du hurrengo **parametroen** deskribapena:

<i>Ekintzen gutxieneko karakterizazioa</i>	
Ekintzaren izena	Ekintzaren formulazioa.
Kodea	Hiru digituz osatutako kodea, lerro estrategikoari, programari eta ekintzari berari dagozkionak.
Arduradunak	Ekintzaren ezarpen edo exekuzioan inplikaturako entitateak. Eragile nagusia eta bigarren mailako eragileak bereizten dira.
Exekuzio epea	Ekintza burutzeko edo ezartzeko gehieneko epea. Laburra (1go eta 2. urteak), Ertaina (3. eta 4. urteak), edo Luzea (5.-8. urteak)
Lehentasuna	Ekintzaren lehentasun maila (Altua, Ertaina edo Baxua), ingurumenean, gizartean eta ekonomian duen eraginaren arabera.
Aurrekontua	Ekintza burutu edo ezartzeko aurreikusitako kostua.
Gaia	Ekintzei "Gaia" eta "Aalborgeko konpromisoak" esleitzeko, eskuragarri daude jarraibide
Aalborgeko konpromisoak	batzuk.

IKUSPEGIA

Jarraian, Arrasate/Mondragón-en ikuspegia aurkezten da bilatzen diren **helburu estrategikoen** arabera:

1. LE	Arrasate/Mondragón-ek askotariko ekonomia eta berdintasunezko lan merkatua du.
2. LE	Arrasate/Mondragón-eko gizartea pluralagoa, integratzaileagoa, kohesionatua, solidarioa eta berdintasunezkoa dela egiaztatzen da.
3. LE	Arrasate/Mondragón, hezkidetzan oinarritutako kulturagatik bereizten da, aberatsa eta sormen handikoa, gizartearen premia aldakorrei erantzuten dion eskaintza du.
4. LE	Arrasate/Mondragón-ek duen plangintza oinarritzen da; baliabideen gehienezko ustiapenean eta, lurzoruen eta balio naturalen, paisajistikoen, etnografikoen, arkeologikoen eta historikoen babesean eta errebalorizazioan.
5. LE	Motorrik gabeko garraio moduak dira erabilienak, eta nabarmen murriztu dira trafikoaren kongestio maila eta 2009an maiz jasaten ziren irisgarritasun arazoak.
6. LE	Deba eta Aramaiona ibaien uren kalitatean, ibilguetan eta ibaiertzetan hobekuntza egiaztatzen da. Baita ur kontsumoaren jaitiera eta aprobetxamenduaren igoera etxeetan, enpresetan eta administrazioan ere.
7. LE	Administrazio, industria, zerbitzu eta herri mailan, energia arrazionalizatzeko planak ezarri dira, eta energia iturri berriztagarrien ezarpen eta erabilpen maila garrantzitsuak lortu dira ingurumena kaltetu gabe.
8. LE	Arrasate/Mondragón-eko biztanleek hondakinen arazoaren inguruko kontzientzia handia dute, behar bezala hartzen dute parte hondakinak bereizten eta gehiengoarentzat, hondakinak murriztea eta berrerabiltzea lehentasuna da.
9. LE	Ibilgailu pribatuaren zentzuzko erabilerari esker efizientzia energetikoa hobetu da. Bestalde, Arrasate/Mondragón-eko enpresek aldaketa klimatikoaren aurkako borrokaren garrantzia onartu dute udalerriko airearen kalitatea eta biztanleen osasuna nabarmen hobetuz. Gaueko zaratak lehen baina arazo gutxiago sortzen ditu eta egunean zehar kaleetan dagoen zarata zerbait murriztu da motordun ibilgailuen zirkulazioa herriaren kanpoaldera bideratu delako. 2009 urtearekin alderatuta Arrasate/Mondragón-eko ekonomiak ingurumenarekiko duen jarrera hobetu egin da.
10. LE	Asko aurreratu da erosketa eta kontratazio publikoan irizpide iraunkorrak ezartzeko garaian, horrela izanik, udaletxeak paper garrantzitsua du eredu gisa biztanleriaren aurrean. Ikus daitezke jada kontsumo iraunkorra bilatzen duten ekimen publiko eta pribatuak.
11. LE	Arrasate/Mondragón-eko biztanleak aktiboki parte-hartzen dute udaleko erabaki-hartze prozesuak errazteko, eta biztanleria informatzen, sentsibilizatzen eta kontzientziazten egindako lanari esker, nabaria da gizartean iraunkortasunarekiko ardura maila altua dela.

2009-2016 TOKIKO EKINTZA PLANA

Jarraian, Arrasate/Mondragón-eko 2009-2016 Tokiko Ekintza Plana osatzen duten **lerro estrategikoak, programak, eta ekintzak eta aktuzioak** jasotzen dituen taula erakusten da.

Ekintzez gain, atxikitako taulan **ekintza bakoitzaren** eta **Aalborg+10** iraunkortasunerako **konpromisoen** arteko **elkarlotura** adierazten da:

1. **Gobernu-era:** Erabaki-hartze prozesuak bultzatzea demokrazia parte-hartzailearen bidez.
2. **Iraunkortasunera bideratutako Ingurumen kudeaketa:** kudeaketa programa eraginkorrak sortzea, diseinua hasten denetik ebaluaziora iritsi arte, ezarpen fasea ahaztu gabe.
3. **Baliabide natural komunak:** baliabide naturalak babestea, zaintzea eta hauetara ekitatiboki iristeko aukera bermatzea.
4. **Kontsumo eta bizimodu arduratsuak:** baliabideen erabilera arduratsu eta eraginkorra onartzea eta erraztea, eta kontsumo eta produkzio iraunkorra sustatzea.
5. **Hirigintzako plangintza eta diseinua:** hirigintzako diseinu eta plangintzan paper estrategikoa onartzea, eta ingurumen gaiak, gizartekoak, ekonomikoak, osasunekoak eta kulturalak guztion onura lortzera bideratzea.
6. **Mugikortasuna hobetzea eta trafikoa murriztea:** garraioa, osasuna eta ingurumenaren arteko elkarmenpekotasuna onartzea eta iraunkorrak diren mugikortasun erak sustatzeko konpromisoa hartzea.
7. **Osasunaren aldeko tokian tokiko ekintza:** herritarren osasuna eta ongizatea babestea eta suspertzea.
8. **Tokian tokiko ekonomia bizia eta iraunkorra:** Ingurumena kaltetu gabe lana sustatzen duen tokiko ekonomia bizia sortzea eta bermatzea.
9. **Berdintasuna eta justizia soziala:** komunitate integratzaileak eta solidarioak bermatzea.
10. **Tokian tokitik esparru globalera:** bakea, justizia, berdintasuna, garapen iraunkorra eta klimaren babeserako ardura geureganatzea.

Eta bestalde, **Klima Aldaketaren Aurkako Borroka Estrategia** batean **barneragarriak** diren **ekintzak** identifikatzen dira, **3 kategoria** bereiziz:

- **A: Oso barneragarriak**
- **B: Partzialki barneragarriak**
- **C: Ez oso barneragarriak**

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB ²
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1. LE. EKONOMIA ANITZA ETA IRAUNKORRA ETA BAITA ENPLEGUA ERE SUSTATU											
1.1. LANEAN TXERTATZEAREN ETA LANBIDE PRESTAKUNTZAREN SUSTAPENA											
1.1.1. Lanerako prestakuntza jarraitua eta birziklatze profesionala bultzatu, batez ere prestakuntza maila txikieneko taldeei zuzendua. a. Emakume, etorkin, eta enplegurik gabeko pertsonei zuzenduriko lanerako prestakuntza ikastaroak eman udaletxetik egoera txarrean dauden sektoreei zuzenduak. b. Enplegu eta Ekonomi Garapeneko proiektu mankomunatueta parte hartzea.										C	
1.1.2. Enplegurako orientazio eta bitartekaritza zerbitzu bat eskaini herritarrei oro har zuzendurikoa. a. Lanbide eta INEMekin elkarlanean jardun.										C	
1.1.3. Lan txertaketarako enpresa baten sorkuntza bideragarria ote den aztertu, AUZOLAN-corte verde proiektuaren balorazioa eginez.										C	
1.2. EKONOMI GARAPENAREN SUSTAPENA ETA EGOERA TXARREAN DAUDEN SEKTOREEN BERRESKURAPENA											
1.2.1. Udalerrian ezartzen diren enpresa ekimen berriak lagundu.										C	
1.2.2. Enplegua sustatu. a. Beste entitate batzuekin elkarlanean aritu autoenpleguaren sustapeneko programetan (SAIOLAN, Garapen Agentzia,...).										C	
1.2.3. Egoera txarrean dauden ekonomi sektoreak sustatu. a. Ibai-Arterekin elkarlanean aritu komertzioaren laguntzarako programak garatzeko. b. Nekazaritza eta abelazkuntzako sektorea sustatzeko programak garatu.										C	
1.2.4. Konponbideak bilatu udal merkatua biziberritzeko eta hiri jarduera komertzialaren elementu garrantzitsu bihurtzeko helburuz, eta beronen birmoldaketarako proposamenak planteatu.										C	

² KAB: Klima Aldaketaren aurkako borroka

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1.2. EKONOMI GARAPENAREN SUSTAPENA ETA EGOERA TXARREAN DAUDEN SEKTOREEN BERRESKURAPENA											
1.2.5. Udalerria zeharkatzen duten PR ibilbideen balioa agerian ipini behin berreskuratu eta gaitu ondoren. a. PR Erromes Bide ibilbidearen balioa agerian ipini Aretxabaleta eta Oñatiko udaletxeekin eta Gipuzkoako Foru Aldundiarekin elkarlanean. b. PR Udala-Besaide-Udala ibilbidearen balioa agerian ipini. c. PR Erregebide-Bedoña ibilbidearen balioa agerian ipini. d. Arretxena baserria berreskuratu eta bere balioa agerian ipini.											C
1.2.6. Vitoria-Gasteiz hirugarren sektorean sortarazten duen gastu ihesari aurre egiteko alternatiba posibleen inguruan hausnarketa eta eztabaida egiteko guneak sortu.											C
LE2. ONGIZATEA HOBETZEA ETA GIZARTERATZEA LAGUNTZEA, BERDINTASUN BALIOAK EZARTZEA ETA HERRITARREN ARTEAN OHITURA ETA BIZIMODU OSASUNGARRIAK SUSTATZEA											
2.1. OINARRIZKO EKIPAMENDU OROKORRAK HORNITZEA ETA HERRITARREN ARRETA-ZERBITZUA HOBETZEA											
2.1.1. Udaleko kirol azpiegituren kalitatea hobetzea. a. Iturripeko kiroldegia hobetzea. b. Musakolako kiroldegia hobetzea. c. Musakolako igerilekua hobetzea.											C
2.1.2. AUKEArentzat web orri interaktibo bat sortzea.											C
2.1.3. AUKEAko langileentzat lan-egokitzapen ikastaroak antolatzea.											C

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2.2. PERTSONA ZAHARREN ONGIZATEA ETA GIZARTERATZEA HOBETZEA											
2.2.1. Elkarbizitza programak edo zerbitzuak eskaintzea eskatzailearen etxean bertan burututako laguntza jardueren bidez. a. Elkarbizitzako formula alternatiboak.											C
2.2.2. Pertsona zaharrentzako ordezkio alojamendu zerbitzuak eta baliabide multzoa kudeatzea. b. Tutoretzapeko pisu izatera bideratutako BOE etxebizitzaren erreserba handitzea. c. Egunekeko Zentro Psikogeriatrikoa. d. Pertsona zaharrentzako egoitza eraberritzea.											C
2.2.3. Arrasate/Mondragón-en dauden lau Jubilatutako Elkarteei batera lan egitea zahar-etxeak mantentzeko eta prebentzio, kultura eta aisialdi jarduerak sustatzeko. (Gizarte-Elkarbizitzaren Programa)											C
2.2.4. Pertsona zaharrak laguntzeko boluntario lanak bultzatu eta laguntzea. a. Boluntarioei zuzendutako formazioa. b. Boluntario taldeak sustatzea (Nagusilan...).											C
2.3. GAZTERIAREN EKIMENAK BULTZATZEA											
2.3.1. Nerabe eta gazteei zuzendutako jarduerak indartzea erdigunean eta asteburuetan.											C
2.3.2. Gazteentzat topagune izango den eta eskaintza egonkorra izango duen lokal bat irekitzea.											C
2.4. KOLEKTIBO BEHARTSUAK LAGUNTZEA ETA GIZARTERATZEA											
2.4.1. Laguntza ekonomikoaren norberaren fondoa mantentzea "Diru Sarrerak Bermatzeko Legea" kontutan hartu ez diren egoerei aurre egiteko											C
2.4.2. Inmigratioari buruzko Tokiko Plana irizpide iraunkorrekin elaboratu eta ezartzea. a. Inmigratioari buruzko Tokiko Plana taxutzea. b. Inmigratioari buruzko Tokiko Plana ezartzea.											C
2.4.3. Kaleko Heziketa proiektuekin jarraitzea.											C

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2.5. GARAPENERAKO LANKIDETZA SUSTATZEA											
2.5.1. Herri behartsuenetako biztanleriaren beharrak asetzera zuzendutako proiektuak bermatzea.											C
a. Garapenerako Lankidetzarako laguntzak suspertzea (Euskal Fondoaren proiektuen ekarpena barne).											
2.6. BERDINTASUN BALOREAK GARATZEA ETA LAN- ETA FAMILIA-BIZITZAREN BERDINKATZEA BULTZATZEA											
2.6.1. Gizartean, genero berdintasunaren inguruan sentsibilizazioa sustatzea udaletik antolatutako kanpainen bidez edo udaletik beste erakundeek antolatutako kanpainei bultzada emanez.											C
a. Emakumeen Txokoa liburutegia.											
b. Genero indarkeriaren aurkako elkartean parte-hartzea.											
c. Emakumeen eskubideen inguruko legezko aholkularitza zerbitzua.											
d. "Genero indarkeriaren aurkako planaren" ekintzak ezartzen joatea.											
2.6.2. Emakumeen botere-hartzea lortzera eta partehartze soziopolitiko bultzatzera zuzendutako ikastaroak ematea.											C
2.6.3. 2004-2008 Bigarren Berdintasun Plana baloratzea eta 2010-2014 Hirugarren Berdintasun Plana elaboratzea.											C
a. 2004-2008 Bigarren Berdintasun Planaren balorazioa.											
b. 2010-2014 Hirugarren Berdintasun Planaren elaborazioa eta ezarpena.											
2.6.4. Lan- eta familia-bizitzaren bateratzea sustatzea udaletxearen ekintzak eredutzat hartuz											C
a. Legeak ezarritakoaren gainetik laneko ordutegiak murriztea edota malgutzea.											
b. Gizonei sentikortze kanpainak zuzendu erantzukidetasunean inplika daitezela bilatuz.											
c. Lanpostuan ez egon beharra ahalbidetzen duten lan sistemak sustatu											
2.6.5. Berdintasun irizpideen ezarpena eta jarraipena arautuko dituen protokoloa ezartzea Tokiko Ekintza Planean.											C

						Aalborg + 10 Konpromisoa						KAB				
						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2.7. OHITURA OSASUNTSUAK SUSTATZEA																
2.7.1. Droga-menpekotasuna Aurreikusteko Plan Berria egitea eta ezartzea.																C
a. Droga-menpekotasuna Aurreikusteko Plan berria egitea																
b. Droga-menpekotasuna Aurreikusteko Plan berria ezartzea																
2.7.2. Herritarren artean ohitura osasuntsuak zabaltzea.																C
a. Eskualdeko Gertutik aldizkariko edukien elaborazioan laguntzea.																
2.7.3. Iturripeko kiroldegiaren eskaintza zabaltzeko aukerak aztertzea.																C
2.7.4. Musakolako kiroldegia eta Gorostiza (Malvinas) auzoaren arteko oinezkoentzako bidean pertsona zaharrentzat gimnasia aparatuz hornitutako ibilbide "bio-osasuntsu" bat egokitzea.																C
2.8. ETXEBIZITZA ESKURATZEKO ERRAZTASUNAK																
2.8.1. Alokairu araubidean dauden BOE etxebizitzak eraikitzeke ekimenak sustatzea.																C
2.8.2. Etxebizitza hutsak merkaturatzea (VIVESaren etxebizitza hutsen alokairurako BIZIGUNE programarekin batera lan egitea).																C
a. Jabe espedientearen tramitazioa.																
b. Esleipendun espedientearen tramitazioa.																
c. Urtero %50eko zerga hobaria aplikatu OHZ-ri BIZIGUNE programako etxebizitzetara.																
d. Urtero %50eko zerga hobaria aplikatu Obra-zergari urtero BIZIGUNE programako etxebizitzetara.																
LE3. HEZKUNTZA SISTEMA HOBETZEA, KULTURA SUSTATU ETA INDARTZEA ETA EUSKARAREN NORMALIZAZIOA BERMATZEA.																
3.1. HEZKUNTZAN IRAUNKORTASUNA SUSTATZEA																
3.1.1. Hezkuntza-dotazioak eskolaratze beharretara egokitzea.																C
a. San Antolin (Musakolako) esparruan haurtzaindegi zerbitzu bat martxan jartzea (0-2 urte).																
3.1.2. Hezkuntzako Ohiko Udal Kontseilu berria definitzea eta martxan jartzea.																C

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
3.1. HEZKUNTZAN IRAUNKORTASUNA SUSTATZEA											
3.1.3. Eskolako komunitatean hezkidetzaren sustatzea. a. Berdintasuneko teknikariekin batera hezkidetzaren mahaia antolatzea. b. Hezkuntza eremuan Genero Indarkeriaren Aurkako Plana gauzatzea. c. Hezkidetzaren proiektua burutzea.											C
3.1.4. Udalerria informazioaren gizartean barneratzea. a. Teknologia informatiko berriak ikasteko oinarritzeko ikastaroak antolatzea bereziki helduei eta prestakuntza maila baxuagoko taldeei zuzenduak. b. Hezkuntza sisteman informazio teknologia berrien ezarpena bultzatzea.											A
3.2. KULTURA ETA AISIALDI ESKAINTZA ERAKARGARRIA SORTZEA ETA ELKARTEGINTZA SUSTATZEA											
3.2.1. Kultur elkarteak hartzen dituzten azpiegiturak hobetzea.											C
3.2.2. Eskaintza kulturala eta erabiltzaileen eskaria baloratzeko azterketa bat egitea. a. Eudelek bultzatutako azterketa egitea Kulturategi eta Amaia antzokian, eskaintza kulturalari dagokionez politika publikoak ebaluatzeko. (GIZAKER)											C
3.2.3. Gazteei zuzendutako eskaintza kulturala indartzea eta egokitzea.											C
3.3. EUSKARAREN ERABILERAREN NORMALIZAZIOA UDALEKO KUDEAKETAN ETA HERRITARREN ARTEAN											
3.3.1. Prestakuntza zikloetako hezkuntza eskaintzan euskarazko matrikulazioa sustatzea.											C
3.3.2. Udal kudeaketan Euskararen Erabilera Plana ezartzea.											C
3.3.3. Herritarren artean euskararen transmisioa, erabilera eta elikatzea sustatzeko programa. a. EBPN 2007-2010 plana ezartzea. b. EBPN 2011-2014 plana egitea eta ezartzea.											C
3.3.4. Udalerri mailan euskararen eragile desberdinen arteko lankidetzaren eta koordinazioaren bultzatzea euskara sustatzeko eta transmititzeko.											C

					Aalborg + 10 Konpromisoa						KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
L4. IRAUNKORTASUN IRIZPIDEAK TXERTATUA DITUEN LURRALDE ANTOLAMENDU ETA PLANGINTZA SUSTATZEA											
4.1. HIRIGINTZA ERABERRITZEA ETA LURZORUA BERRANTOLATZEA ETA BERRERABILTZEA											
4.1.1. Auzoak edota eremu publikoak berreraikitzea edota eraberritzea. a. Erguin auzoa berreraikitzeko proiektua gauzatzea. b. Agerre-Santa Teresa berreraikitzeko eta eraberritzeko proiektua gauzatzea. c. Santa Marina - Hondarribia hiri eremua berreraikitzeko eta eraberritzeko proiektua gauzatzea. d. Gorostiza auzoa berreraikitzeko proiektua idaztea, onartzea eta gauzatzea. e. Udala auzoa berreraikitzeko proiektua idaztea, onartzea eta gauzatzea.										B	
4.1.2. Hiri Antolamendurako Plan Nagusiaren (HAPN) fitxak eguneratzea potentzialki kutsatutako lurzoruen inbentario berriaren arabera.										C	
4.1.3. Udal titulartasuneko lurzoru kutsatuak berreskuratzeko programak azken burura eramatea.										C	
4.1.4. Degradatutako edo utzitako lurzoru industrialeen berrerabilpena sustatzea. a. Azeriko eremuaren hirigintza garapena etxebizitza erabilera emanez. b. Gelmako eremuaren hirigintza garapena etxebizitza erabilera emanez. c. Legarreko eremuaren hirigintza garapena etxebizitza erabilera emanez. d. Zalduspeko eremuaren hirigintza garapena ekonomi jardueretarako erabilera emanez.										C	
4.1.5. Arrasateko herri inguruko baratzak eta instalazioak berrantolatzea eta hobetzea. a. Legez kanpoko baratzak kentzea. b. Erguin eremuko udal lursailei irteera ematea. c. Aisialdiko baratzek ekologikoen proiektua gauzatzea. d. Udalarenak diren baratzeei irtenbidea ematea.										C	

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
4.2. SAN JOSEPE HARROBIA ETA BERE INGURUA IRIZPIDE IRAUNKORREKIN GARATZEA											
4.2.1. Lurralde-eredua zehaztu eta eredu hori oinarritzen duen hirigintza-prozesuari amaiera ematea.											B
4.2.2. Kudeaketa-eredua definitu eta eredu horren garapen juridikoari amaiera ematea.											B
4.3. ERAIKUNTZAN IRIZPIDE IRAUNKORRAK BARNERATZEA											
4.3.1. Auzune jasangarriak eraikitzeko udal ordenantza bat idaztea eta onartzea.											B
4.4. HIRI- ETA NATUR INGURUNEAK ANTOLATZEA ETA ARAUTZEA											
4.4.1. Hiri Antolamendurako Plan Nagusiaren berrikuspenean paisai irizpideak bateratzea.											B
4.4.2. Plan Orokorra aldatu Lurzoru Urbaezinari dagokionean "Lurzoru Hiritarezinaren Eremu Banaketa aldatzea" izenburuko txostenak diotenaren arabera. a. "Lurzoru Hiritarezinaren eremu banaketa aldatzea" aurrerapen txostenaren berrikuspena . b. Lurzoru Urbaezinari dagokionean Plan Orokorra aldatzeko prozedimenduari hasiera ematea "Lurzoru Hiritarezinaren eremu banaketa aldatzea" behin betiko txostena oinarri gisa hartuta.											B
4.4.3. Lurzoru urbanizaezinean ekonomikoak ez diren jardueren araudia berrikustea. a. Jabetasun publikoko bideetan lurrerotako ibilgailuen erabilera arautzea.											B
4.4.4. Lezetxikiko kobazuloak zientzia ikuspuntutik duen balioa agerian ipini.											C
4.4.5. Ondarearen ikuspuntutik katalogatuta dauden udal eraikinei irteera ematea. a. Erlojua. b. GELMA. c. Monterron.											C

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
4.5. PAISAIA EDOTA NATURAREN IKUSPUNTUTIK INTERESA DUTEN EREMUAK BABESTEA ETA BERRESKURATZEA											
4.5.1. Udalatxeko Biotopo Babestuaren tramitazioa has dadila eskatzea. a. "Udalatxeko eremua Biotopo Babestu gisa aldarrikatzeko proposamena" dokumentua Elorriko udalari aurkeztea. b. Erakunde bien arteko hitzarmen instituzionala (Arrasate/Mondragón eta Elorriko Udaletxeak) c. Eusko Jaurlaritzari Biotopo babestuaren espedientea tramitatzeko proposamen bateratua helaraztea.											B
4.5.2. " <i>Quercus coccifera</i> " populazioa babestea eta bere balioa ezagutaraztea. a. Ekintza burutzeko bideak bilatzea: erosketa kontratuak... b. Bere babeserako mekanismoak ezartzea.											B
4.5.3. Udal jabetasuna duten lursailetan basoen naturaltasuna berreskuratu bertako espezieak sartuz.											B
4.5.4. Udalerriko lehen sektorearen gizarte-, ekonomia eta ingurumenari buruzko errealitatea ezagutzea ahalbidetuko duen azterketa sakona egitea. a. Lehen sektoreko lan okupazioaren inguruan ETORLUREk egindako azterketaren jarraipena. b. Udaletxeak azterketa egitea.											C
4.5.5. Kurtzetxiki mendia antolatzeke eta kudeatzeko plan bat diseinatzea eta gauzatzea. a. KUTXAk moztutako lursailean sortutako baso hondakinak modu iraunkorrean kudeatzeko eredu bat sustatzea eta kudeaketa eredu horren jarraipena egitea. b. KUTXAk burututako mozketak lurzoruan eta oihanpean duen eragina jarraitzeko NEIKERekin adostutako lankidetzak hitzarmenaren jarraipena egitea. c. ETORLUREkin koordinatzea Kurtzetxiki beren lur bankuan sartzeko aukerak aztertzeke. d. Kurtzetxiki mendiaren antolamendu eta kudeaketa planean irizpide iraunkorrak ezartzeko beharrezkoak diren lankidetzak hitzarmenak adostea.											B
4.5.6. Deba eta Aramaio ibaien ibaiadar diren erreken ibai-buruen berreskurapen naturala egitea eta babesa ematea ur agentziarekin batera.											C

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
4.5. PAISAIA EDOTA NATURAREN IKUSPUNTUTIK INTERESA DUTEN EREMUAK BABESTEA ETA BERRESKURATZEA											
4.5.7. Deba eta Aramaio ibaien hiriguneko inguruak leheneratzea: inguruak azaleraratzea, birlandatzea... ur agentziarekin batera. a. Ibaiartzeko landarediaren mozketak saihestea: Foru Aldundiarekin, Eusko jaurlaritzarekin eta udaleko langileekin koordinatzea eta ibaiartzeko landaretza autoktonoa mantentzeko irizpideak ezartzea. b. Zabalguneko eremuan (Gelma) Deba ibaiaren ezker aldeko ibaiartza birsartzea. c. Aramaiona eta Deba ibaiak Arrasateko igarobidean duten ibilgu zatian landare inbaditzaileak garbitzeko plan orokorra. d. Udalaz gaineko entitateek garatzen dituzten lanen kontrola eta jarraipena. e. Roundup herbizida (landare inbaditzaileak hiltzeko erabiltzen dena) ordezkatzeko alternatibak bilatzea eta ikertzea .											
4.5.8. Udalatzeko lurpeko akuiferoa kutsatzea ekidingo duten prebentziozko neurriak edo neurri zuzentzaileen jarraipena egitea. a. Kareharria erauzteko lurpeko mina bat irekitzeko proiektua onartuz gero. b. Abiadura Handiko Trenak (AHT) eragindakoak.											
4.6. BERDEGUNE ETA EREMU IREKIAK IRIZPIDE IRAUNKORREKIN HOBETZEA ETA GARATZEA											
4.6.1. Lorezaintza integratua ezartzeko beharrezko irizpideak onartzea eta, ondoren, aplikatzea. a. Hiriko zuhaitzen kudeaketaren inguruko irizpideak onartzea. b. Zuhaitzen mozketaren inguruko irizpideak onartzea. c. Ongarritapenaren inguruko irizpideak onartzea. d. Izurriteak eta gaixotasunak kontrolatzeko irizpideak onartzea. e. Lore bizikorrak ezartzen jarraitzea. f. Zuhaitzen mozketaren eta lorezaintzaren ondorioz sortutako hondakinak landare hondakindegian pilatzen jarraitzea konposta egiteko. g. Lorezaintzan sortutako hondakinen itzulera eta konpostaje zikloa ixteko aukerak aztertzea. h. Tradizionalki baserri inguruak apaintzeko erabili diren landareak udal lorategietan erabiltzeko aukera aztertzea (lozezaintzako ordenantza berrietan bertako espezieak sustatzea.) i. Arrasate/Mondragón-eko lorezaintza iraunkorra eta ekologikoaren adierazpena egitea. j. Lorezaintza iraunkorraren garapenerako irizpideak ezartzea.											

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
4.6. BERDEGUNE ETA EREMU IREKIAK IRIZPIDE IRAUNKORREKIN HOBETZEA ETA GARATZEA											
4.6.2. Basoen kudeaketan ingurumen irizpideak ezartzea. a. Mbizirik-en informean proposatutako "zuhaiztien kudeaketarako irizpideak" ezartzea basoberritzean eta mantentze lanetan.											B
4.6.3. Bidezidorrak, landa bideak, berdeguneak eta ibaiertzak mantentzea. a. Lanak "INEM_Cooperaciones locales" bidez egitea b. AUZOLAN programaren bitartez sustatzea. c. 5 udal ibilbideen mantentzearekin jarraitzea (Arrasateko Ibilbideak).											C
4.6.4. Udalerritik pasatzen diren PR ibilbideak berreskuratzea eta egokitzea. a. Arrasate-Arantzazu Erromesbidea PR ibilbidea berreskuratzea eta egokitzea Aretxabaleta eta Oñatiko udaletxeekin eta Gipuzkoako Foru aldundiarekin batera lan eginez. b. Udala-Besaide PR ibilbidea berreskuratzea eta egokitzea. c. PR Erregebide-Bedoñako galtzada konpontzea. d. Arretxena baserria berreskuratzea.											B
4.6.5. Udalerriko ibilbide berdeen sare bat sortzea eta honi balioa ematea. a. Indarrean dagoen HAPNan jasotako proposamenetatik abiatuta ibilbide berdeen sare bat eratzea. b. Udaleko Landa Bideen Sarearen inbentariotik abiatuta ibilbide berdeak egokitzea eta hobetzea. c. Herritarren artean hedatzea.											B
4.6.6. Hiriko berdeguneak elkarrekin konektatzea eta berdegune hauek urbanizatu gabeko eremuekin, mendiko bideen sarearekin eta udaleko ibilbide berdeen sarearekin lotzea.											B
4.6.7. Hidaigobasoko birlandatze eta mantentze lanei hasiera ematea.											B

											Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB					
											1	2	3	4	5	6	7	8	9	10						
4.7. INFORMAZIOA, SENTSIBILIZAZIOA ETA HERRITARREN PARTE HARTZEA LURRALDE ANTOLAMENDUAREN PLANGINTZAN																										
4.7.1. Auzo nahiz eremu publikoen urbanizazio proiektuetan herritarren parte hartzea sustatzea.																						A				
4.7.2. Ekipamendu izatera zuzendutako eraikin publikoen proiektuetan herritarren parte hartzea sustatzea.																						A				
4.7.3. Baratza ekologikoen programa didaktiko bat diseinatzea eta garatzea. a. Baratzen jabeei formazioa ematea.																						A				
4.7.4. ItsasMendikoi eta Biolurrekin lankidetzan nekazaritza eta abeltzaintza ekologikoaren inguruko ikastaroak planifikatzea.																						A				
L5. MUGIKORTASUN IRAUNKORRA SUSTATZEA ETA GARRAIO PUBLIKOA INDARTZEA																										
5.1. GARRAIO PUBLIKOA ETA INTERMODALITATEA HOBETZEKO, INDARTZEKO ETA SUSTATZEKO PROGRAMA																										
5.1.1. Lurraldebus proiektuaren ezartze-maila ikusteko jarraipen bat egitea. a. Lurraldebusek ematen duen zerbitzuaren inguruko jarraipena eta informazioa. Aldaketak eta hobekuntzak proposatzea, eta herritarren iradokizunak eta kexak jasotzea eta Lurraldebusi helaraztea. b. Lurraldebus zerbitzuaren finantziazio arazoari irtenbidea ematea. c. Ibilbideak hobetzeko eskaria egitea Gipuzkoako Foru Aldundiari eta obra horien jarraipena..																										A
5.1.2. Gipuzkoako Foru Aldundiarekin elkarlanean Durangaldea-Bilborekiko loturak hobetzea herri arteko garraio publikoaren bidez. a. Durangaldea eta Bilborako autobusen maiztasuna areagotzeko, Gipuzkoako Foru Aldundiari egindako eskaria berriz helaraztea. b. Bizkai bus enpresarekin negoziazio lanetan hastea Elorriko zerbitzua Arrasate- Arrasate/Mondragón-era luzatzeko.																										A
5.1.3. Autobus geltokiak hobetzea. a. Hiriko autobus zerbitzuaren geltokiak adierazteko seinale berriak ipintzea. b. Geltokiak, seinaleak eta markesinak mantentzea.																										A
5.1.4. Taxi zerbitzuaren arazoari irtenbidea eman Gipuzkoako Foru Aldundiarekin elkarlanean.																							A			

						Aalborg + 10 Konpromisoa					KAB			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					
5.1. GARRAIO PUBLIKOA ETA INTERMODALITATEA HOBETZEKO, INDARTZEKO ETA SUSTATZEKO PROGRAMA														
5.1.5. Goragoko maila geografiko batekoak eta beste administrazio batzuen eskumenekoak diren mugikortasun proiektuen jarraipena egitea. a. Deba Garaiko tranbiaren proiektuaren jarraipen bat egitea. b. Arruenan (Musakola auzoa) aurreikusitako Deba Garaiko geltoki intermodalaren jarraipen bat egitea (hasierako diseinua idatzia). c. Abiadura Handiko Trenaren proiektuaren jarraipena egitea.														A
5.1.6. 2010 Hiribus zerbitzu berriaren azterketa egitea eta zerbitzua ezartzea.														A
5.1.7. Garraio publikoaren zerbitzua auzoen beharretara egokitzea. a. Garagartza eta Gesalibar auzoetako taxi-bus zerbitzua jarraitu eta hobetu. b. Bedoñarekin lotura egiteaz gain udalerriko landa eremuan zehar ibilbide turistikoak egingo dituen hiriko garraio publikoko zerbitzu baten ezarpena aztertzea. c. Gizarte zerbitzuei Bedoña eta Udalako eskatzaileek taxi bonoak erabiltzeko aukera izan dezatela proposatzea.														A
5.2. MOTORRIK GABEKO GARRAIOMODUAK ETA GUZTIONTZAKO IRISGARRITASUNA SUSTATZEA.														
5.2.1. Udalerrian bidegorri sarea, motorrik gabeko bideak eta oinezko bideen sarea garatzea eta gauzatzea.														A
5.2.2. Udalerri barruan bizikleta garraiobide gisa erabiltzea sustatzea. a. Hiriko nahiz hiriarteko garraio publikoan bizikleta eramateko aukerak aztertzea. b. Bizikletentzako aparkalekuak jartzea eta sustatzea.														A
5.2.3. Irisgarritasun plana gauzatu eta oztopo arkitektonikoak deuseztatu. a. Makatzenara doazen eskailera saihesteko, Obenerreka eta Hondarribia kaleak bat egiten duten tokian igogailu bat jartzea. b. Ahal den neurrian espaloiak zabaltzea eta lekua murrizten duten traba elementuak kentzea (zuhaitzak, seinaleka, zaborrontziak...).														A
5.2.4. Egun existitzen diren eraikin pribatuen sarrerak egokitzeko udal laguntza ematea, etxe ezkaratzetan maldak jartzeko finantziario laguntzak... eta egingo diren eraikin berrietan legedia erabat betetzea exijitzea. a. Suradesaren bidez kudeatutako laguntzen jarraipena.														A
														A

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
5.3. MOTORIZATUTAKO IBILGAILU PRIBATUAREN ZENTZUZKO ERABILERA ETA MOTORIZATUTAKO MUGIKORTASUNA MURRIZTEA											
5.3.1. Udalerriko aparkalekuen antolamenduari buruzko hausnarketarako eta eztabaidarako guneak sortzea.											A
5.3.2. Trafikoa baretzeko neurriak sustatzea.											A
5.3.3. Lantokietarako mugikortasun planak bultzatzea eta sustatzea, Garagartzako gunearen proiektuaren indarberritzearekin hasita.											A
5.3.4. Ibilgailu pribatuaren zentzuzko erabilera sustatzea. a. "Autoan elkarrekin" ekimena indarberritu.											A
5.3.5. Arrasate/Mondragón-eko erdigunean trafikoa arintzeko, zirkulazioa periferiara desbideratzea. a. Seinaleztapen horizontala eta bertikala hobetzea.. b. Nafarroa etorbidea egokitzea..											A
											A
5.3.6. Garraio publikoak pribatuaren aurrean duen lehiakortasuna erraztuko duten azpiegiturak sortzea (bide bereziak, Park & Ride).											A
5.4. SALGAIEN BANAKETA ERAGINKORRA											
5.4.1. Salgaien kudeaketa eta kontrola hobetu eta ordutegi, zarata eta aparkalekuekin erlazionaturik dauden alderdiak gogortu.											A
5.4.2. Zaintzapean ez egoteagatik gutxi erabiltzen den Markuleteko kamioi aparkalekua hobetzea.											A
5.5. MUGIKORTASUN IRAUNKORRAREN ALDEKO INFORMAZIOA, SENTSIBILIZAZIOA ETA HERRITARREN KONTZIENTZIAZIOA											
5.5.1. Bide hezkuntzako kanpainak sendotu eta herritarren artean mugikortasunean jardunbide egokiak sustatzea. a. Eskolako ikasleei, jubilatuei eta emakume haurdunei zuzendutako kanpaina. b. Mugikortasun Astearen burutuko diren ekintzak antolatzea eta garatzea.											A
											A
5.5.3. Bidegorrien erabilera sustatzea. a. Bizikletaren erabilera ohiko garraiobide gisa zabaltzea.											A

											Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB	
											1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
L6. UR KONTSUMOA MURRIZTEA, UR HORNIKUNTZAREN KUDEAKETA HOBETZEA ETA HONDAKIN UREN SANEAMENDURAKO SAREA OSATZEA																						
6.1. KONTABILIZATU GABEKO URA KONTROLATZEA ETA MURRIZTEA (ISURIAK, LEGEZ KANPO HARTUTAKO URAK, ERABILERA PUBLIKOAK...)																						
6.1.1. Ezkutuko kontsumoaren parametro baxuagoak lortzen saiatzea.																						B
a. Kontsumoaren eguneroko kontrola, gauez bereziki, arazoak dituzten sektoreak antzemateko.																						
6.1.2. Udalerriko sektore hidrauliko desberdinetan ur ikuskaritzak egitea.																						B
a. San Andres eta Alde Zaharreko ur ikuskaritza egin Euskal Herriko Unibertsitateko Katedraren eskutik.																						
b. Erguin eta Iturrieko sektoreetako ur ikuskaritza egin.																						
c. Maala eta Musakolako sektoreetako ur ikuskaritza egin.																						
6.1.3. Ur hornikuntzaren sareak hobetzea eta eraberritzea hodien zaharberritzea medio.																						B
a. Dagoen hoditeria zaharberritu zuntz-zementuzkotik burdinurto moldakorrera, bai hirigunean eta baita Beneras eta Bostateko sorburuetan ere.																						
b. Depositu osagarri bat instalatu Kobateko zonan hornikuntza errendimendua hobetearren.																						
c. Benerasen uhertasuna kontrolatzeko sistema bat instalatu.																						
d. Ur sarean hobekuntzak egin San Andres Landa-eremuko gunean sare hornitutako loturak eginez.																						
6.2. UR KONTSUMOA MURRIZTEA ETA MODU ERAGINKORREAN ERABILTZEA																						
6.2.1. Udal instalazioetan ura aurrezteko eta eraginkorki kontsumitzeko neurriak hartzea (batez ere berrikuntza obretan eta proiektu berrietan).																						B
6.2.2. Lorategiak ureztatzeko, kaleak garbitzeko eta, giza kontsumoa salbu, bestelako beharretarako euri urak edo iturburuetako urak erabiltzea.																						B
a. Kale garbiketako kamioien karga aldiak hobetzeko azterketa.																						
b. Iturburuko urekin ureztatzeko sistemak Gelma eta Zerrajera 2 eremuetara zabaltzea.																						
c. Ureztatze sistema Aldai parkera zabaltzea.																						
d. Ureztatze sistema Musakola eremuan zabaltzea.																						

Aalborg + 10 Konpromisoa												KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
6.2. UR KONTSUMOA MURRIZTEA ETA MODU ERAGINKORREAN ERABILTZEA												
6.2.3. Lorategiak ureztatzeko irizpideak onartzea.											B	
a. Udaran ureztatuko diren gunek finkatzea, momentua eta kantitatea zehaztuz.												
b. Onartutako neurriak herritarrei helaraztea.												
6.2.4. Ureztatze automatiko zentralizatua indartzea.											B	
6.3. HONDAKIN UREN SANEAMENDUA												
6.3.1. Udalerriko ibaiburuak kendu.											C	
6.3.2. Ur beltzen eta euri uren saneamendu sareak eguneratzea.											C	
a. Ur beltzen eta euri uren saneamendu sareen planoa eguneratuz egoera analizatzea.												
b. Ur beltzak zuzenean ibaira isurtzen diren puntuak identifikatzea.												
c. Ibaira zuzenean doazen isuriak hobetzeko ekintza plana.												
6.3.3. Baserrietako ur beltzen kudeaketa sistemak egokitzea.											C	
a. Baserrietako ur beltzak Deba eta Aramaiona ibaietako interzeptoreetara bideratzeko aukerak aztertzea.												
b. Hobi septiko egokiak instalatzea sustatu.												
6.3.4. Euri urak eta ur beltzak jasotzeko sare bereizleak instalatzea.											C	
a. Urbanizazio berrietan sare bereizleak instalatu.												
LE7. MURRIZKETA, BERRERABILPENA ETA HONDAKINEN BIRZIKLATZE ETA KUDEAKETA EGOKIA BULTZATZEA												
7.1. HONDAKINAK MURRIZTEA ETA BERRERABILTZEA												
7.1.1. Merkatal eta ostalaritza sektoreekin hitzarmenak adostea ontzi eta bildukinen kopurua murrizteko, berrerabil daitezkeen poltsen, botila itzulgarrien eta abarren erabilera bultzatzeko eta hondakin organikoari irtenbidea emateko.											A	
a. Marka zurien (Eroski...) jatorritiko paketatze materialaren murriztea bultzatzea Mankomunitatearen bidez.												
b. Merkatarien elkartearekin batera lan egitea Erosketa Berdea bultzatzeko, plastikozko poltsen erabilera ekidinez eta paperezko poltsena indartuz.												

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
7.1. HONDAKINAK MURRIZTEA ETA BERRERABILTZEA											
7.1.2. Bolumen handiko tresnen berreskuratze eta berrerabilpena hobetzea.											A
a. Mankomunitateari Garbiguneetan utzitako materialak berrerabiltzeko aukera azter dezala eskatzea.											
7.1.3. Bigarren eskuko azokak bultzatzea.											A
a. "Trukeko Azoka" bigarren eskuko azoka birtuala herritarren eta eskolako ikasleen artean ezagutzera ematea.											
b. Berrerabilpena sustatu bigarren eskuko azokak ospatuz.											
7.2. GAIKAKO BILKETA ETA HONDAKINEN BIRZIKLATZEA											
7.2.1. Nekazaritza eta abeltzaintzako hondakinen gaikako bilketa hobetzea.											A
a. Ardien artilea jasotzeko zerbitzu bat martxan jartzea.											
7.2.2. Materia organikoaren gaikako bilketa sustatzea, hobetzea eta zabaltzea.											A
a. AKElen zuhaitzen mozketaren ondorioz sortutako hondakinak biltzea eta konpostatzailerara eramatea.											
b. Lorezaintzan sortutako hondakinen konpostatze zikloa ixteko aukera aztertzea.											
c. Arrasate/Mondragón-en etxeetako, jangeletako jatetxeetako... hondakin organikoen gaikako bilketa egin dadila eskatzea Mankomunitateari.											
7.3. HONDAKINEN BILKETA, GARRAIOA ETA AZPIEGITURAK EGOKITZEA											
7.3.1. Hondakinen bilketa sistemaren eta azpiegituren inguruan hausnarketa nahiz eztabaida egiteko guneak sortzea.											A
7.3.2. Hondakinak biltzeko eta garraiatzeko Mankomunitateak eskaintzen duen zerbitzuaren eta beronen hobekuntza proposamenaren jarraipena egitea.											A
a. Mankomunitatearekin batera, saltokietako papera jasotzeko zerbitzuaren funtzionamendu kaskarra aztertzea..											
b. Mankomunitateari zaborra maizago biltzea eskatzea.											
c. Jantziak birziklatzeko eta ehun-hondakinak jasotzeko puntu kopurua handitzeko eskaera egitea.											
d. Edukiontzien kokapena egokitzea herritarrei erabilera errazteko eta honen inguruko kexak jarraitzea eta kontutan hartzea, batez ere auzo eta urbanizazio berrietan.											
7.3.3. Udaletxeak bide publikoetan, plazetan... zakarrontzien kokapen egokia aztertzea eta proiektua ezartzea.											C

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
7.4. KALE GARBIKETA HOBETZEA											
7.4.1. Txakur gorotzak jasotzeko araudia betearaztea. a. “Pipikan” guneen eta txakur gorotzak jasotzeko ontzien mantenu egokia. b. Herritarren artean zabaltzea. c. Araudia betearazteko poliziak jarraipena egitea.											C
7.4.2. Bide publikoetako animalien elikatzea arautzea.											C
7.5. UDALETXEAREN HONDAKINEN MINIMIZAZIOA ETA KUDEAKETA HOBETZEA											
7.5.1. Udalaren obretako eta eraispenetako hondakinak berauek birziklatzeko instalazioetan pilatzea.											A
7.5.2. Udal kudeaketatik eratorritako hondakinaren minimizazioa eta gaikako bilketa antolatu eta plana idatzi eta abiaraztea. a. Udal azokan gaikako bilketa antolatzea eta plana tajutu eta martxan jartzea. b. Azoka txikian gaikako bilketa antolatzea eta plana tajutu eta martxan jartzea. c. Udal lokaletan dagoen minimizaziorako eta gaikako bilketarako ahalmena aztertzea eta plana idaztea eta martxan jartzea.											A
7.6. INFORMAZIOA, SENTSIBILIZAZIOA, KONTZIENTZIAZIOA ETA HONDAKINEN KUDEAKETA EGOKIA ARAUTZEA											
7.6.1. Abeltzaintzako hondakinak egokiro kudeatzeko herritarrak hobeto informatzea. a. Auzoetara informazioa helarazten jarraitzea plastikoen bilketaren inguruan. b. Ontzi fitosanitarioen eta albaitaritzako ontzien kudeaketa egokia azaltzeko baserriei karta bat bidaltzea.											A
7.6.2. Hiri hondakinaren arazoaren inguruan herritarrak sentsibilizatzea, baita hondakinaren sorkuntza murrizteko beharraren eta aukeren inguruan. Sentsibilizazio programak (ontziak, erosketa poltsa, paketatze materiala...). a. Mankomunitateak argitaratuta, bilketa egunen eta ordutegien berri ematen duen liburuxka banatzea BAZ eta hezkuntza zentroetan.											A
7.6.3. Hondakinaren inguruan, eskolako ikasleei zuzendutako sentsibilizazio ekintzak eta kanpainak burutzea.											A
7.6.4. Kale garbiketaren inguruan herritarrei zuzendutako sentsibilizazio kanpainak burutzea.											A
7.6.5. Herritarren artean Garbigunearen ezagutza maila eta erabilera areagotzea eskatzea mankomunitateari.											A

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
LE8. UDALAREN KUDEAKETA ENERGETIKOA OPTIMIZATZEA											
8.1. UDAL ADMINISTRAZIOAREN ENERGI KUDEAKETA KONTROLATZEA											
8.1.1. Udal administrazioaren energi kontsumoa kontrolatzeko giza baliabideak erabiltzea. a. Giza baliabideak ipintzea udal instalazioetako energi kontsumoa kontrolatzeko eta argiztapen publikoaren telekudeaketa egiteko. b. Udal instalazioetan gas kontsumoa kontrolatzeko giza baliabideak erabiltzea.										A	
8.1.2. Udal instalazioetako energia elektrikoaren kontsumoa kontrolatzeko kudeaketa informatikoko sistema bat ezartzea. a. Argiztapen publikoaren telekudeaketa garatu eta amaitzea.										A	
8.2. ENERGIAREN AURREZPEN ETA ERAGINKORTASUNA UDAL ADMINISTRAZIOAN.											
8.2.1. Energiarekin lotutako Udal Erainkinaren Ekoscanaren Ekintza planeko proposamenak gauzatzea..										A	
8.2.2. Kontsumo altuko eta eraginkortasun gutxiko bonbillak pixkanaka ordezkatzeko udal administrazioan. a. Udal instalazioetan kontsumo altuko eta eraginkortasun gutxiko argiak pixkanaka ordezkatzeko. b. Argiztapen publikoan kontsumo altuko eta eraginkortasun gutxiko argiak pixkanaka ordezkatzeko.										A	
8.2.3. Egokiak diren udal eraikin eta instalazioetan plaka fotovoltaiakoak ezartzea eta hauen kontrola eta jarraipena egitea. a. Egokiak diren udal eraikin eta instalazio plaka fotovoltaiakoak ezartzea. b. Udaleko eguzki plaken produkzioa eta funtzionamenduaren hileroko jarraipena sistematizatzea.										A	
8.2.4. Kultureko energi erabilera arrazionalizatzeko plan bat garatzea.										A	
LE9. AIRE KALITATEAREN ETA KALITATE AKUSTIKOAREN KONTROLA HOBETZEA ETA JARDUERA EKONOMIKOETAN INGURUMENAREKIKO ERRESPETUZKO JARRERA SUSTATZEA											
9.1. EMISIO ATMOSFERIKOEN INGURUKO INFORMAZIOA ETA KONTROLA ETA MUGIKORTASUNETIK ERATORRITAKO EMISIO KUTSAKORRAK MURRIZTEA											
9.1.1. Arazo sortzaile izan daitezkeen enpresatako emisio datuen jarraipena eta kontrola egitea.										B	
9.1.2. Deba Garaiko Airearen Kalitatea Hobetzeko Ekintza Planarekin bat datorren udalerriko airearen kalitatea hobetzeko estrategia bat garatzea.										B	
9.1.3. Legeak ezarritako mugen azpitik emisioak murrizten dituzten jarduera industrialei bideratutako neurri fiskalak ezartzea.										B	

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
9.1. EMISIO ATMOSFERIKOEN INGURUKO INFORMAZIOA ETA KONTROLA ETA MUGIKORTASUNETIK ERATORRITAKO EMISIO KUTSAKORRAK MURRIZTEA											
9.1.4. Neurri fiskalak ezartzea gutxiago kutsatzen duten ibilgailuak sustatu eta gehien kutsatzen duten ibilgailuak ez erabiltzeko.											B
9.1.5. Hiri autobusetan eta udal parkeko ibilgailuetan erregai garbiagoak eta ordezeko energiak pixkanaka barneratu. a. Hiribusaren kontratazio berrian ordezeko energien aplikazioa aztertzea. b. Udal parkeko ibilgailuetan erregai garbiagoen eta ordezeko energien erabilera pixkanaka barneratzeko azterketa egitea.											B
9.2. KALITATE AKUSTIKOAREN UDAL KONTROLA HOBETZEA											
9.2.1. Gaueko aisialdi jardueren kanpoaldean sortzen den zaratari buruko azterlan bat egitea.											C
9.3. LIZENTZIEN TRAMITAZIOA OPTIMIZATZEA ETA EKONOMI JARDUEREN INGURUMENAREKIKO PORTAERA EGOKIA BULTZATZEA											
9.3.1. Tresna informatiko baten bidez ekonomi jardueren (sailkatuak eta salbuetsiak) errolda sortu eta eguneratuta mantentzea, eta jarduerak legeztatzea.											B
9.3.2. Udalerriko ekonomi sektore desberdinak informatu, trebatu eta sentikortzea beren jardueran ingurumen hobekuntzak (hondakinak, ura...) lor ditzaten.											A
9.3.3. Ostalaritzako establezimenduetako ingurumen kudeaketa ziurtatzen duen etiketa berde bat sortzea.											B
9.3.4. Industri jardueretarako ura ibai ibilguetatik zuzenean hartzea kontrolatzea. a. Emakida daukaten enpresei datuak eskatzea. b. Isurien urteroko kontrol eta aitorpena.											B
9.3.5. Isuriak zuzenean Deba eta Aramaiona ibaietara isurtzen dituzten enpresen inbentarioa egitea. a. Uren partzuergoak kolektorerara isurtzeko ematen dituen baimenak kudeatuz inbentarioaren jarraipena egitea.											C

	Aalborg + 10 Konpromisoa										KAB
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
9.4. ARRISKUA MINIMIZATZEN DUTEN PREBENTZIORAKO NEURRIAK HARTZEA											
9.4.1. Udalerriko Larrialdi Planaren zirriborroa berraztertu eta nork koordinatzen duen finkatu.											C
9.4.2. Oraindik Larrialdietarako Planik ez duten eraikin eta instalazio publikoetan Larrialdietarako Planak egitea.											C
a. Kultur Etxeko Larrialdietarako Plana egitea.											
b. Euskaltegiko Larrialdietarako Plana egitea.											
c. Udaletxeko Larrialdietarako Plana egitea.											
d. Mojategiko Larrialdietarako Plana abian jartzea.											
e. Zaharren egoitza - Iturbide Larrialdietarako Plana egitea.											
LE10. UDALERRIAN NAHIZ UDAL ADMINISTRAZIOAN EROSKETA ETA KONTSUMO IRAUNKORRA BULTZATZEA											
10.1. KONTSUMO IRAUNKORRAREN ALDEKO EKIMENAK INDARTZEA ETA SUSTATZEA.											
10.1.1 Baliabide naturalen kontsumoa, energia, kontsumo ohiturak, hondakinak etab. lantzeko programa bat burutzea Arrasate/Mondragón-eko familiekin batera.											A
10.1.2. Bertako eta kalitatezko produktuen kontsumoa bultzatzea.											A
a. Herriko merkataritza eta ostalaritza sektoreekin lan egitea beraien establezimendu eta zerbitzuetan produktu edo gune ekologikoak edo bertako ekoizpeneko produktuak salgai ipintzeko, aldi berean, garaian garaikoak diren produktuak sustatuz.											
b. Merkatal zirkuituak sortzea eta produktu hauek ezagutzera emateko eta hauen erabilera bultzatzeko heziketa kanpainak eta programak sustatzea.											
c. Turismoarekin lotutako programetan bertako eta kalitatezko produktuak barneratzea (Ibaiarte, Jakion...).											
d. Bertako produktuen merkatua bultzatzea eta landa-azoka sustatzea.											
10.1.3. Festa eta ospakizunetan sortutako hondakinak minimizatzeko ekintzak sustatzea.											A
a. Gau guztian zehar plastikozko edalontzi bakarraren erabilera bultzatzea (festa iraunkorrak).											

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
10.1. KONTSUMO IRAUNKORRAREN ALDEKO EKIMENAK INDARTZEA ETA SUSTATZEA.											
10.1.4. Kontsumo iraunkorraren inguruan herritarrak informatzea, sentsibilizatzea eta kontzientziatzea. a. Heziketa zentroetan (edota zentroekin) kontsumo iraunkorraren inguruko kanpainak antolatzea. b. Orokorrean herritar guztiei zuzendutako kontsumo arduratsuen inguruko sentsibilizazio kanpainak antolatzea. c. Erosketa Publiko Berdearen oinarriak sektore pribatura eramatea.											A
10.2. EROSKETA ETA KONTRATAZIO PUBLIKOAN IRAUNKORTASUNERAKO IRIZPIDEAK BARNERATZEA											
10.2.1. Elikagai ekologikoak barneratzea bertako produktuei balioa eta lehentasuna emanez. a. Udal ospakizunetan elikagai ekologikoak barneratzea bertako produktuei balioa eta lehentasuna emanez, hala nola, harrera ofizialak, lunchak... b. Udal jangeletan menu ekologikoak eta produktu autoktonoak barneratzea (UIE, Iturbide egoitza, herriko festak...)											A
10.2.2. EAEko hiriburuekin batera Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Ekitaldean parte hartzea.											B
10.2.3. Udaletxeak egiten duen ekipo eta sargaien erosketan irizpide iraunkorrak barneratzea. a. Produktuen merkatua aztertzea irizpide posibleak zehaztearren. b. Aukeratutako eta erositako ekipoetan eraginkortasun energetikoko irizpideak barneratzea eta ondorengo jarraipena egitea.											B
10.2.4. Zerbitzuen kontratazio eta kontzesioetan irizpide iraunkorrak barneratzea. a. Merkatua aztertzea irizpide posibleak zehaztearren.. b. Irizpideak aplikatzea. c. Irizpideak egokiro aplikatzeko jarraipena egitea.											B
10.2.5. Kontratazio publikoa elektronikoki tramitatzea eta artxibatzea ahalbidetuko duen tresna ezartzea. a. Froga pilotua egitea. b. Tresna ezartzea.											C
10.2.6. Udal lanpostuetan edo udalak kontratatutako lanpostuetan emakumea laneratzeko “akzio positiboa” sustatzea .											C
10.2.7. Udal ekintzetan nahiz udalak kontratatutako zerbitzuetan sexista ez den hizkuntza bultzatzea.											C

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
10.3. KONTSUMO IRAUNKORRAREN INGURUKO FORMAZIOA, INFORMAZIOA ETA SENTSIBILIZAZIOA											
10.3.1. Udalean EKPBa (Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdea) sustatu. a. EKPBaren inguruan onartutako betekizunak betetzen direla bermatzeko jarraipena egitea. b. EKPBaren inguruko prestakuntza eskaintzea hala Kontratazio Departamenduari nola inplikaturako gainontzeko Departamenduei. c. Departamentu desberdinei EKPBaren baitako irizpideen inguruko informazioa helaraztea.											B
10.3.2. Udal instalazio edo eremuetan Ingurumen Kudeaketarako Sistemak ezartzea. a. Udaletxeko Ekoscanaren Ekintza Plana garatzea. b. Musakolako kiroldegian Ekoscana ezartzea eta sustatzea.											B
LE11. HERRITARREN PARTEHARTZE NAHIZ SENTSIBILIZAZIOA SUSTATZEA ETA UDAL INFORMAZIOAREN ESKURAGARRITASUNA HOBETZEA											
11.1. HERRITARREN PARTEHARTZEA ETA SENTSIBILIZAZIOA SUSTATZEA											
11.1.1. Tokiko Agenda 21en baitako partehartze organo egonkor bat berriro abian jartzea.											A
11.1.2. Eskolako ikasleei zuzendutako ingurumen hezkuntzako eta balio naturalak ezagutarazteko ekintzak garatzea. a. Zuhaitz eguna antolatzea. b. Udalako Ingurumen Eskolan (UIE) ingurumen hezkuntzako programa desberdinekin jarraitzea eskolameen egonaldi desberdinetan.											A
11.1.3. Herritar orori zuzendutako ingurumen hezkuntzarako ekintzak garatzea eta balio naturalak zabaltzea. a. Aste Berdea antolatzea. b. Udalerriko Zuhaitzak hobeto ezagutzeko ekintzak egitea.											A

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
11.1. HERRITARREN PARTEHARTZEA ETA SENTSIBILIZAZIOA SUSTATZEA											
11.1.4. Eskolako Agenda 21 landu eta Tokiko Agenda 21ekin koordinatu. a. Urteko gaiak aukeratzea eta garatzea. b. Urteko proposamenak egitea. c. Urteroko Osoko Bilkurari egindako proposamenak aurkeztu ondoren aurreko urteetan egindako egoeraren berri eman (Osoko bilkurak). d. Bideragarriak diren proposamenak Tokiko Ekintza Planaren dokumentuan barneratzea. e. Proiektua amaitzean Eskolako Agenda 21en informazio-buletina egitea.											A
11.1.5. Hezkuntz zentroi laguntzea ingurumenaren aldeko jardule egoki eta arduratsu gisa exenplu izatera iristeko helburua lor dezaten. a. Ingurumen alderdiak hobetu nahi dituzten zentroi laguntzeko dirulaguntzak ateratzea. b. Ingurumenaren ikuspegitik iraunkorragoa den hezkuntz zentroa lortzeko beharrezkoak diren aldaketen inguruan aholkatzea banatutako materialen bidez.											A
11.1.6. Eskolako Agenda 21 beste hezkuntza zentroetara zabal dadin bultzatzea.											A
11.1.7. Eskolako Agenda 21en esparrutik kanpo geratzen diren heziketa zentro edo eremuetan irizpide iraunkorrak barnera daitezela bultzatzea. a. Helduen heziketa zentroetan ingurumen eta garapenaren inguruko prestakuntza eman dadila bultzatzea. b. Mondragon Unibertsitateko (MU) ikasketa planean garapen iraunkorraren kontzeptua barnera dadila bultzatzea. c. Lanbide Hastapeneko Zentroan (LHZ) garapen iraunkorraren kontzeptua barnera dadila bultzatzea. d. Heziketa Zikloetan garapen iraunkorraren kontzeptua barnera dadila bultzatzea.											A
11.2. INFORMAZIOAREN ESKURAGARRITASUNA HOBETZEA											
11.2.1. Eskura dauden informazio teknologiak erabiliz tramitazio zerbitzua hobetzea.											A
11.2.2. Udaletxeko web orriaren elkarreragin maila areagotzeko ereduak aztertzea.											A

Aalborg + 10 Konpromisoa											KAB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
11.2. INFORMAZIOAREN ESKURAGARRITASUNA HOBETZEA											
11.2.3. Informazio teknologiak erabiliz herritarrak informatu eta sentikortu. a. Tokiko Agenda 21en web orria eguneratzea. b. Tokiko Agenda 21en web orria eta zerbitzuak zabaltzea (Postontzi Berdea, "truke" azoka, airearen kalitatea) c. Udaletxearen web orria eguneratzea. d. HABEA elkarteko web orrian Ingurumen Eskolaren inguruko informazioa eguneratzea. e. Eguzki plakak dituzten heziketa zentroetan informazio panelak jartzea produkzioaren, konparaketen, etab.en inguruan berri emateko. f. Tokiko Agenda 21en web orrian Arrasate/Mondragón-eko Eskolako Agenda 21en inguruko informazioa mantentzea eta areagotzea.											A
11.2.4. Tokiko Agenda 21enn kudeaketaren inguruko informazioa zabaltzea: iraunkortasun adierazleak, exekuzioaren ebaluazioa eta urteko programazioa.											A
11.2.5. Kultura, kirola eta aisialdiko eskaintzaren inguruan informatzen duen liburuxka kaleratzea.											A
11.3. BARNE KOORDINAZIOA HOBETZEA											
11.3.1. Udaletxe barneko koordinazio sistema bat aztertzea eta garatzea. a. Berdintasuna, Gazteria, Gizarte Zerbitzuak, Kirola eta Kultura departamentuak bateratuko dituen lan taldea sortzea eta bilerak antolatzea. b. Gazteria, Ongizate Zerbitzua eta Udaltzaingoaren arteko lantaldea sortzea eta bilerak antolatzea. c. Intranet baten diseinua eta martxan jartzea.											C

HERRITARREN PARTEHARTZEA

Tokiko Ekintza Planaren berrikuspen honetan burututako parte-hartze prozesuaren **aurrekariak 2003-2007ko Tokiko Ekintza Planaren** elaborazioan eman zen prozesuan daude, momentu horretan **Ingurumen Arlokako Kontseilua** sortu zen. 2000 urtean sortutako **kontseilu** honek ekarpenak egin zizkion bai Tokiko Ekintza Planari baita Arrasate/Mondragón-eko **Mugikortasun Iraunkorreko Planari** ere. Bestalde, 2006an, “**Arrasate Iraunkorra**” prozesuaren markoan herritarren parte-hartzerako organo berri bat sortu zen, “**Etorkizunerako Foroa**”.

Tokiko Agenda 21en **egungo berrikuspenak** herritarren parte-hartze mekanismoak berrabiarazteko aukera sortu du, aurretik burututako parte-hartze fase horietako baliabide sozialak aprobetxatuz. Esperientzia hau, herritarren parte-hartzerako **etorkizuneko marko egonkor** bat sortzeko **oinarria** izatea espero da.

Berrikuspen prozesu honen herritarren parte-hartzea bideratzeko **lan tailer** bat ospatu zen 2009ko ekainaren 11en Kulturateko Jokin Zaitegi gelan. Tailer honetan, Inocencia Galparsoro buru zela, **diagnostikoaren ondorioak** aurkeztu ziren, **ekintzen proposamena** eztabaidatu zen, eta jarduketa **lehentasunak** identifikatu ziren. Bertaratutako eragileak hurrengo arloetakoak ziren:

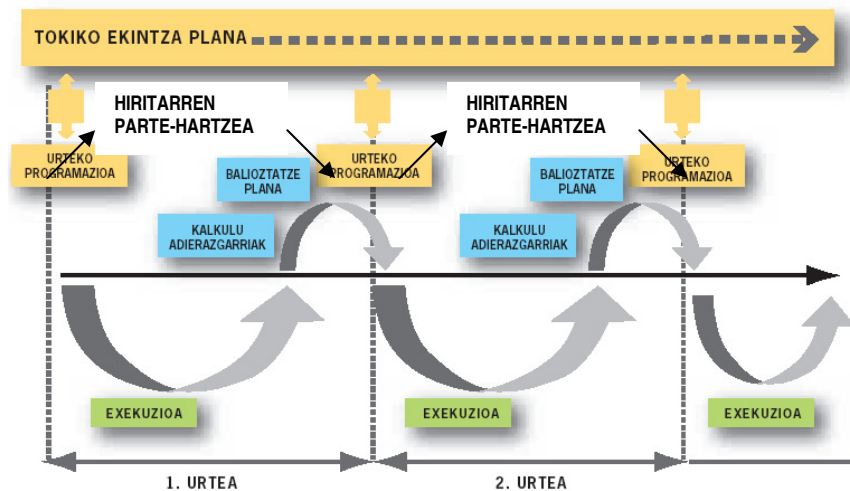
- Enpresa-arloa.
- Elkarreak: kultura, merkataritza eta pertsona zaharrak.
- Hezkuntza-arloa.
- Osasun eta kirol arloa.
- Partikularrak.

Etorkizuneko partehartze prozesuak diseinatzeko *Tokiko Agenda 21en* markoan parte-hartze prozesuak martxan jartzeko *gidan* ezarritako ebaluazio irizpideak kontutan hartuko dira.

Ikus txostena honetako **III eranskina** parte-hartze tailerraren emaitzak ezagutzeko.

JARRAIPEN PLANA

Tokiko Ekintza Planaren (TEP) jarraipena urtero garatzen diren 5 eragiketetan oinarritzen da – Iraunkortasun Adierazleen Kalkulua, TEParen ebaluazioa, TEParen programazioa, Partehartzea eta Planaren berrikuspena -. Eragiketa hauek gauzatzeko Udalsarea 21ek zenbait tresna eskaintzen dizkie udalerrii (metodologia gidak, MUGI 21 aplikazio informatikoa eta kanpo aholkularitza).

3. irudia: Tokiko Agenda 21en Tokiko Ekintza Planaren urteko kudeaketaren zikloa.

IRAUNKORTASUN ADIERAZLEEN KALKULUA

EAEko Iraunkortasun Adierazleen Sistema hurrengo adierazleetan **egituratzen da**: 12 oinarrizko adierazle + BEG adierazle bat (Berotegi Efektuko Gasak) eta berariazko 10 adierazle. Era Berean, adierazle hauek, 138 azpi-adierazleetan banatzen dira.

OINARRIZKO adierazleak + BEG adierazlea.	
Lurraldea eta plangintza.	1 Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian.
Mugikortasuna eta garraioa.	2. Lurzoruaren erabilera jasangarria.
Natur baliabideak.	3. Tokiko mugikortasuna eta bidaiarien garraioa.
Hondakinak.	4. Garraio-azpiegiturretan erabilitako udal-azaleraren banaketa.
Ingurumena udalerriko jardueretan integratzea.	5. Ur-kontsumoa.
Inguru soziala eta ekonomikoa.	6. Energia-kontsumoa.
Aldaketa klimatikoa.	7. Hondakinak sortzea.
	8. Hondakinak uretara isurtzea.
	9. Ingurumen-kudeaketako sistemak udalerrian.
	10. Pobrezia eta gizarte-bazterketa.
	11. Langabezia-tasa.
	12. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.
	13. Berotegi Efektuko Gasen isurpenen inbentarioa

BERARIAZKO adierazleak.
14. Udal gastua.
15. Demografia.
16. Sentsibilizazioa eta herritarren partehartzea.
17. Euskara.
18. Azterna ekologikoa.
19. Etxebizitza.
20. Hirugarren adina.
21. Ekonomiaren bizitasuna.
22. Merkataritza eskaintza.
99. Berariazko adierazleak bateratzen dituen adierazlea.

Arrasate/Mondragón-eko udalak, **2003-2007ko Tokiko Ekintza planaren** jarraipenari begira hautatu zituen adierazleak, kalkulatzeko erraztasunaren eta beraien egokitasunaren arabera.

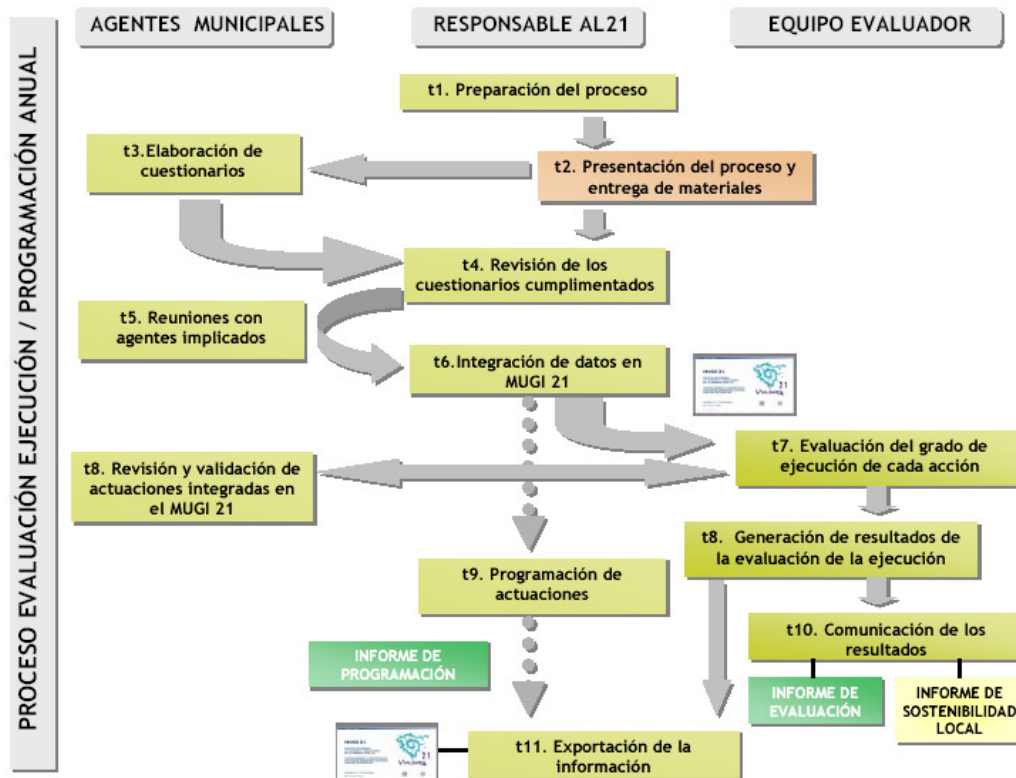
TOKIKO EKINTZA PLANAREN URTEKO EBALUAZIOA ETA PROGRAMAZIOA

Planaren ebaluazioak, udaletxeak iraunkortasunaren alde egindako ekintzei buruzko informazioa zabaltzea ahalbidetzen du, **barne komunikazioa** edo **kanpo komunikazioa** bada ere. Gainera, Planaren exekuzioaren jarraipenaren eta programazioaren bidez, **herritarren parte-hartze organoak** finkatzea errazten da.

Era berean, **planaren urteko programazioak**, udaletxearen jarduketa konpromisoen **barne eta kanpo komunikazioa** ahalbidetzen du, eta **herritarren partehartzea** bultzatzen du, urteko programazio prozesuan herritarrak kontutan hartuz.

Plana urtero ebaluatzeko eta programatzeko **beharrezko baldintzak** dira lerro estrategikoak, jarduketa-programak eta ekintzak definitu eta onartzea, lehentasunak adieraziz, ardurak identifikatuz eta exekuzio epeak zehaztuz.

Tokiko Ekintza Planaren ebaluazio eta programazio prozesuan **fase eta zereginen multzo** bat barneratzen da. Multzo horretan eragile ezberdinek hartzen dute parte: prozesuaren koordinatzailea, udal eragile eta ebaluatzailea (*ikus EAEko Tokiko Ekintza Planen Ebaluazioa eta Segimendua egiten laguntzeko 3. Programan Udalerrri Aurreratuenen Urteko Ebaluazio eta Programaziorako Protokoloa MUGI 21 tresnaren bidez*).

4. irudia: Tokiko Ekintza Planaren urteko ebaluazio eta programazio prozesuaren fase, zeregin eta eragileak
(euskarazko bertsioa argitaratu gabe)

Ebaluazio prozesua martxan jartzean, inplikaturako eragileei zuzendutako **aurkezpen saio** batekin hastea gomendatzen da, eta kanpo-ebaluatzailearen presentzia baldin eta eragile hau existitzen bada.

Ebaluazio eta programazio prozesua bukatzean beharrezkoa da **eragile multzoari** – inplikaturako eragile teknikoak, gobernu taldeko kideak, herritarrak eta eragile sozial eta ekonomikoak- **emaitzak aditzera ematea**, hartzailaren arabera **dokumentu espezifikoak** elaboratuz (ikus EAEko Tokiko Ekintza Planen Ebaluazioa eta Segimendua egiten laguntzeko 3. Programan, “Ekintza Planen Exekuzio Mailaren Ebaluazioan Lortutako Emaitzak Interpretatu eta Ezagutzera emateko Jarraibideak eta Iraunkortasun Adierazleen Kalkulua dokumentua MUGI 21 tresnaren bidez).

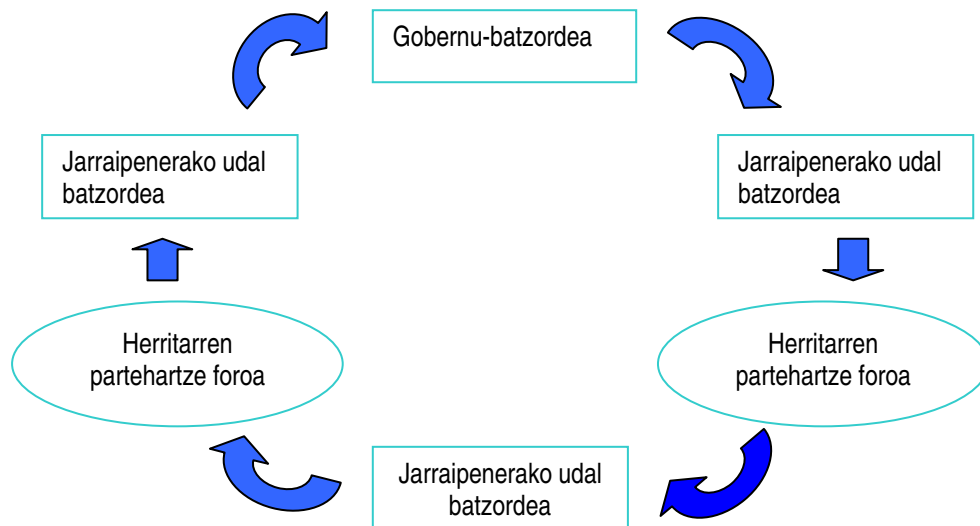
Garrantzitsua da ebaluazio eta programazio prozesuak herritarren partehartzearekin lotuta egotea hurrengo azpi-atalean azaltzen den eredu bezala.

PARTEHARTZEA JARRAIPENEAN TXERTATZEA

Aalborgeko gutunaren testuak berak gomendatzen du komunitateko arlo guztiekin lan egitea – herritarrak, enpresak, interesgarriak diren bestelako taldeak- Tokiko Agenda 21en programen garapenean, beharrezkotzat jotzen den herritarren partehartzea bermatuz.

Tokiko Agenda 21en programa, ez da Udal Administrazioaren berezko zereginetara mugatzen, udalerriko herritarrak inplikatzeari du helburu, pentsaerari, erabakiak hartzeko moduari eta jarduketan aldaketak eragin nahian. Hau da, denon artean –herritarrak, teknikoak eta ordezkari politikoak- sortutako eta Iraunkortasunaren alde egingo duen gure kulturaren aldaketa bat.

Horregatik, **prozesuaren jarraipenean barne eta kanpo partehartzea txertatzeko eredua** proposatzen da, hurrengo eskeman irudikatzen dena:

Honen bidez, hurrengo irizpideekin egingo zen urtero prozesuaren jarraipena: **Gobernu-batzordeak Ekintza Plana onartzearekin prozesuari hasiera ematea.**

Hortik aurrera, udal jarraipena, **jarraipenerako udal batzordearen** bidez egiten da (Iraunkortasun batzordea) gutxienez urtean 2-3 aldiz bilduko litzatekeena. **Herritarren jarraipena**, gutxienez urtean behin antolatutako herritarren foroaren bidez egingo da.

Jarraipen batzordearen hasierako bilera batean, Planaren martxan jartzea aztertuko da, ekintzen exekuzioen arduradunek, aipatutako ekintza horien exekuzioa abiarazi dutela edo abiaraztea planifikatuta dutela ziurtatuz.

Jarraian, **herritarren partehartze foroaren lehen saioan**, martxan jarritako ekintzen berri emango da, herritarrek hauen inguruan dituzten iritziak jasoko dira, eta dagokionean, beharrezkotzat jotzen diren gaietarako herritarren batzorde mistoak antolatu ahal izango dira.

Bigarren bilera batean, **jarraipenerako batzordeak** Ekintza Planaren exekuzio maila aztertzen du, horretarako aurreikusitako jarraipen prozedurarekin bat eginez. Aipatutako jarraipenaren emaitzaren arabera, batzordeak martxan jarriko ditu, edo hala balegokio, gobernu-batzordeari doitze-ekintzak martxan jartzea proposatuko dio beharrezkotzat jotzen denean.

Hau guztiaren ondorioz, **herritarren foroaren bigarren saio bat** antolatuko da. Foroari Ekintza Planaren betetze mailaren berri emango zaio, eta bide batez, herritarren ekarpenak jasoko dira Ekintza Planaren urteko berrikuspenari begira, ondoren, hurrengo jarduketaren programazioa egingo da (ikus "Tokiko Ekintza Planaren urteko ebaluazioa eta programazioa" azpiatala).

Herritarren foroa ospatu ondoren, jarraipenerako batzordeak **hurrengo jarduketaren Tokiko Ekintza Planaren exekuzio programa** proposatuko dio **gobernu-batzordeari**, abiarazitako ekintzen lorpen mailan nahiz ekintza berrien proposamenetan oinarrituz. Proposamen horiek arduradun teknikoek, udal politikoez, eragile sozialek, nahiz foroaren edo bestelako kanalen bitartez herritarrek egindakoak izan daitezke.

Interesgarria da jarraipenaren eredu parte-hartzailean **sailen arteko lan taldeak** barneratzea, hauetan, hausnarketa, eztabaida eta ekarpenak egitea helburu duten eragile sozialen parte-hartzea ahalbidetuz, hausnarketa sakonagoa eskatzen duten ekintzen inguruan. Momentuko premien azterketa bat egin ondoren Tokiko Ekintza Planaren ekintza berriak barneratzeko proposamenak ere egin ahal izango dira.

Lan-mahai hauek ez lukete egitura finko bat, baizik eta momentuko premien arabera sortuko lirateke.

Lehen hausnarketa batean, berrikuspen prozesu honen ondoren, **hurrengo lan-taldeak sortzea proposatzen da:**

- Ekonomia.
- Turismoa.
- Bertako produktuak.
- Mugikortasuna (aparkalekuak).

PLANAREN BERRIKUSPENA

Ekintza Planaren **indarraldia** igaro ondoren, **8 urte** Auzolan 21etik kudeatutako udalerrien kasurako, aproposa izango da planaren berrikuspen berri bat egitea, udalerriaren premietara eta baliabideetara egokituko den eta aurreko plana ordezkatzeko duen plan berri baten bidez.

Hala ere, **ibilbidearen erdialdean lehen berrikuspen** bat egitea gomendatzen da, exekuzio urtetik 4 urte pasa direnean, ekintzak benetako epeetan betetzen ari direla bermatzeko, beste plan batzuk bereganatzeko edo udal estrategiak, edo ekintza berriak...

PROZESUAREN HOBETZE AUKERETATIK LORPEN ZEHATZETARA

“Definitzea eta martxan jartzea” azpiatalean jaso den bezala, planteatutako metodologiaren bitartez Ekintza Planen berrikuspenak **hobetzeko aukerak** eskaintzen ditu, Arrasate/Mondragón-en kasuan zenbait **lorpen** suposatu ditu honek, aurreko planarekin alderatzen badugu.

Prozesuaren aukerak

Parte-hartzea indarberritzea
(dinamika eta edukiak):

Alderdi berriak barneratzea:

Udal planak integratu eta egituratzea:

Pertsonal teknikoa zeharka integratzea:

Erreferentziazko plana maila politiko
eta teknikoan:

Ekintzak doitzea: bideragarriak, eguneratuak,
zehatzak:

Udalerriarentzat den kudeaketa eta
hausnarketa tresna, joera politikoetara
lotuta ez dagoena:

Lorpenak Arrasaten

Barne parte-hartzea: “Etorkizuneko Foroa” indarberritzea.

Esparru tematiko berriak: kontsumo iraunkorra, ohitura osasungarriak, gazteria, laneko eta familiako bizitza berdinkatzea, kultura, berdeguneak kudeatzea, klima aldaketa...

Irisgarritasun Plana, Mugikortasun Plan Iraunkorra, Landare inbaditzaileak kentzeko osoko Plana, HAPN, Lorezaintzako irizpide orokorrak, Urak jasotzeko Sare bereizleak instalatzeko inbertsioak eta Aktuazio Plana, Emergentzia Udal Planaren zirriborroa, Genero Indarkeriari buruzko Ekintza Plana Hezkuntzan, Berdintasun Plana, Hezkidetza Plana, Boluntariotza sustatzeko Ekintza Plana, Inmigrazio Plana, droga-menpekotasuna aurre-hartzeko Plana, Euskararen Erabilera Plan Berria, EBPn Plana.

Partekatutako erantzukizuna duten ekintza eta aktuazioak, zenbait eremuetarako hausnarketa estrategiko bateratua (turismoa, hondakinak, aparkalekuak...).

Estamentu tekniko eta politikoaren arteko adostasuna.

Ekintzen proposamena, ezarritako iraunkortasun irizpideetara doitzea.

Exekuzio muga: 8 urte.

Osoko bilkuran onartzea.